

Cultuur *Magneet*

Cultuurnieuws

- 2 Op weg naar wereld-erfgoed: Veenhuizen en Frederiksoord
- 19 Toegekende incidentele subsidies in de laatste ronde van 2010

Inhoud

- 3 Wie zijn de nieuwe leden van Provinciale Staten?
- 6 Erfgoed verkiezingsdebat
- 7 Jonge Eems-Dollard Philharmonie: grenzen bestaan niet!
- 8 Nieuwe culturele allianties voor de periode 2011-2012
- 9 Versterking Museumbestel Drenthe
- 10 Hoe staat de cultuur erbij in ... Meppel?

BLUES SPECIAL

- 12 Harry Muskee, Ridder in de Orde van de Blues
- 14 Nieuw jaarlijks Bluesfestival Groeten uit Grolloo
- 16 De Drentse Bluesopera
- 17 Cultureel Aa en Hunze: volop genieten!

- 18 Voorzitter Carin Reinders over de Provinciale Adviescommissie 2011-2012
- 20 'Vier vragen aan .....'
Hein Klompemaker, directeur Hunebedcentrum, Borger
- 22 Het verhaal van Geopark de Hondsrug
- 23 Nieuw publieksconcept: Drents Archief 3.0
- 23 Unieke positie De Noorderlingen
- 24 Cultuur Kort
- 26 Cultureel gala Drenthe 2011
- 27 Bijzonder kunstwerk Derk den Boer in Tynaarlo
- 28 Opening Maallustcomplex en Klein Soestdijk in Veenhuizen

BLUES SPECIAL

voor cultuurmakers
en cultuurliefhebbers
binnen en buiten
Drenthe

Op weg naar Werelderfgoed: de Koloniën van Weldadigheid in Veenhuizen en Frederiksoord

Begin april heeft het kabinet besloten de Koloniën van Weldadigheid in Veenhuizen en Frederiksoord op de voorlopige Nederlandse lijst UNESCO Werelderfgoed te plaatsen. Staatssecretaris Zijlstra (OCW) heeft dit per brief aan de Tweede Kamer laten weten. Voor de provincie Drenthe en de gemeenten Noordenveld en Westerveld is het een belangrijke erkenning van de grote cultuurhistorische waarde van de voormalige Koloniën van Weldadigheid.

Cultuurgedeputeerde Rein Munniksma reageert opgetogen op het kabinetsbesluit: 'We zijn er buitengewoon trots op dat de voordracht van de Koloniën van Weldadigheid in het Drentse Veenhuizen en Frederiksoord voor de voorlopige Nederlandse lijst UNESCO Werelderfgoed een feit is. Drents erfgoed wordt wereldberoemd! Wij gaan de unieke geschiedenis van de Koloniën van Weldadigheid nu verder onderzoeken en ontsluiten. Ondertussen gaan we aan de slag, zodat de partijen in het gebied hun voordeel kunnen doen met de stijgende bekendheid van het gebied en zijn geschiedenis.'

De burgemeesters van Noordenveld en Westerveld, Hans van der Laan en Rikus Jager, zijn zo mogelijk nog blijer met de erkenning: 'De voordracht is een steun in de rug voor de verdere gebiedsontwikkeling van Frederiksoord en Veenhuizen. De status biedt ons veel kansen, die we met beide handen aangrijpen.'

Het kabinet volgt met haar besluit unaniem de voordracht de commissie Leemhuis die een aanvankelijke selectie van veertig nominaties terugbracht tot elf. In de periode tot 2015 worden de eerste drie nominaties bij UNESCO aangemeld: de voormalige Van Nellefabriek in Rotterdam, het Teylers Museum in Haarlem en het plantagesysteem West Curaçao. Als de Koloniën van Weldadigheid in 2017 op de Werelderfgoedlijst zouden staan, mag dat snel genoemd worden. Dat het zo lang duurt, heeft ook z'n voordelen; het proces ernaartoe geeft het gebied immers veel positieve aandacht en uitstraling. Bovendien krijgen inwoners, organisaties en ondernemers zo de kans hier invloed op uit

te oefenen en de voordracht te benutten om zich optimaal te profileren.

Uitzonderlijke universele waarde

Belangrijkste criteria voor de plaatsing op de voorlopige lijst zijn een uitzonderlijke universele waarde en draagvlak/draagkracht voor het behoud van het erfgoed. Ook voor plaatsing op de definitieve lijst zijn deze criteria uitgangspunten. In de komende vijf tot tien jaar wordt de voorbereiding voor de nominatie op de definitieve lijst verder opgepakt. De twee gemeenten en de provincie hebben inmiddels bestuurlijke afspraken gemaakt, met als inzet dat inwoners en betrokkenen in de beide gebieden maximaal baat hebben bij de impuls die de voordracht met zich meebrengt. De bekendheid en potentiële internationale erkenning van de waarden betekenen een belangrijke economische versterking wat tot uitdrukking moet komen in meer kleinschalig toerisme en bijbehorende werkgelegenheid.

De inwoners van het gebied zullen worden geïnformeerd en betrokken bij de verdere invulling van het UNESCO-traject. In een volgend nummer komen we hier op terug.

'Vrije' en 'onvrije' koloniën

De ideële koloniën zijn bijna tweehonderd jaar geleden gesticht om tienduizenden armen uit grote steden als Amsterdam en Den Haag een nieuwe kans te geven op een behoorlijk bestaan in de landbouw. Hier was al schooling, ziekenzorg en een ouderdagsvoorziening geregeld voor gewone mensen, ver voordat de verzorgingsstaat was uitgevonden. Het begon met de 'vrije' kolonie in Frederiksoord. In 1823 breidde zich dit uit naar Veenhuizen, dat zich ontwikkelde tot 'onvrije' kolonie. Kenmerkend zijn hier de grote gestichten, die later uitgroeiden tot gevangenissen.

De voormalige koloniën hebben een landgoedachtige, hiërarchische structuur en zijn nog bijzonder gaaf. Er zijn in Drenthe destijds twee koloniën opgericht en er zijn ook dochterkoloniën in Wortel en Merksplas (provincie Antwerpen) en bij Ommen, de Ommerschans.

Meer informatie is te vinden op <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/internationale-cultuurbeleid/nieuws/2011/04/05/elf-nederlandse-erfgoederen-potentieel-werelderfgoed.html>

Wie zijn de nieuwe leden van Provinciale Staten?

De nieuwe leden van Provinciale Staten van Drenthe zijn op donderdag 10 maart geïnstalleerd tijdens een bijzondere bijeenkomst op één van de markantste locaties die Drenthe kent: het Gevangenismuseum in Veenhuizen. Met de installatie start de officiële termijn van de nieuwe bestuursperiode 2011 - 2015 van Provinciale Staten van Drenthe.

De installatie was onderdeel van de eerste vergadering in de nieuwe samenstelling van Provinciale Staten. Naast deze feestelijke gelegenheid vond er tevens een formatiedebat plaats, waarmee een eerste aanzet werd gegeven voor de discussie over de samenstelling van het nieuwe college van Gedeputeerde Staten én het collegeprogramma voor de komende vier jaar. Conform de verkiezingsuitslag waarbij de PvdA met 12 zetels de grootste partij werd in de Provinciale Staten van Drenthe, werd Eddy Veenstra, fractievoorzitter van de PvdA, unaniem benoemd tot informateur. De heer Veenstra zal samen met Rein Munniksma, statenlid en demissionair gedeputeerde, namens de PvdA verdere verkennende gesprekken voeren over de formatie, het komen tot een coalitieakkoord en vervolgens het samenstellen van een college van Gedeputeerde Staten.

Jacques Tichelaar bedankt Drentse kiezer

Commissaris van de Koningin Jacques Tichelaar is meer dan tevreden over de opkomst tijdens de verkiezingen voor Provinciale Staten in Drenthe. Ruim 58 procent van alle kiesgerechtigden, ofwel 223.187 Drentse inwoners hebben hun stem uitgebracht op een van de twaalf politieke partijen. Acht van die partijen zijn in de nieuwe Provinciale Staten vertegenwoordigd.

Evenals bij vorige verkiezingen was het opkomstpercentage in Drenthe hoog. 'De provincie is belangrijk voor veel Drenten,' aldus de voorzitter van Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten van Drenthe. Er liggen voldoende opgaven voor het bestuur. Daarnaast speelden de landelijke krachtsverhoudingen deze keer ook een belangrijke rol.

Tichelaar prijst ook de inzet van alle vrijwilligers die zich in het kader van de provinciale verkiezingen in de afgelopen weken voor de partijen hebben ingezet. Zonder deze vrijwilligers zou het onmogelijk zijn geweest voor de partijen om campagne te voeren.

Het verloop van de verkiezingen was spannend. Het beeld in Drenthe komt overeen met trends in de andere noordelijke provincies. De Drentse Commissaris feliciteert de partijen die nieuw zitting nemen in de Drentse Staten. D66 was eerder vertegenwoordigd. De PVV heeft nooit eerder een zetel gehad in de Staten van Drenthe.

Redactioneel

Om maar met de deur in huis te vallen... in verband met bezuinigingen die ook de provincie treffen hebben wij de opmaak van ons magazine behoorlijk versoerd (van volledig kleur naar grotendeels zwart-wit), waarmee we de kosten fors omlaag brengen. De inhoud van CultuurMagneet blijft gelukkig overeind en staat ook dit keer als een huis met veel cultuurnieuws, diverse interviews, etc. We zien dat er steeds meer en betere resultaten worden behaald door cultuur, natuur en economie met elkaar te verbinden.

Wat treft u in deze CultuurMagneet aan? Begin maart waren er verkiezingen voor Provinciale Staten. In dit nummer laten we u kennismaken met de nieuw gekozen leden van Provinciale Staten van Drenthe (p3-5). Er wordt momenteel onderhandeld over een nieuw College van Gedeputeerde Staten dat in de periode 2011-2015 Drenthe gaat besturen. In de komende nummers leest u daar meer over. Met name op het cultuurbeleid zullen wij regelmatig inzoomen.

De culturele kaart van Drenthe én van Nederland wordt verrijkt door de aanwijzing van het kabinet Rutte om de Koloniën van Weldadigheid in Veenhuizen en Frederiksoord op de voorlopige Nederlandse lijst UNESCO Werelderfgoed te zetten (p2). De opening op 12 april van twee bijzondere gebouwen in Veenhuizen, met een eigentijdse herbestemming, sluit daar naadloos op aan (p28).

Bijzonder aan dit nummer is dat we er een heuse Bluesspecial in hebben zitten (p12-17). Een mooi interview met blueslegende Harry Muskee die binnenkort zeventig wordt, het nieuwe Bluesfestival 'Groeten uit Grolloo' en de Drentse Bluesopera geven Drenthe de komende zomer een Bluestintje.

Veel van die activiteiten vinden plaats in de gemeente Aa en Hunze, dit jaar Culturele gemeente van Drenthe.

Ook de nodige aandacht voor ontwikkelingen rond Geopark De Hondsrug en de positie van het Hunebedcentrum (p20-22). Voor de ontwikkeling van de provincie Drenthe in het algemeen is het van groot belang dat er goed wordt samengewerkt met en door de twaalf Drentse gemeenten. Het is daarom ook positief dat de provincie en de gemeenten weer een vervolg hebben kunnen geven aan hun culturele samenwerking door opnieuw culturele allianties af te sluiten voor de jaren 2011 en 2012 (p8).

En zo bevat dit nummer nog veel meer Drents cultuurnieuws waarmee nog maar eens duidelijk wordt dat er van alles groeit en bloeit in ons dynamisch Drenthe. Veel leesplezier.

Gerrit Kamstra

Samenstelling Provinciale Staten Drenthe 2011-2015

• Van de in totaal 41 statenleden zijn er 19 nieuw gekozen • PS van Drenthe telt 15 vrouwen en 26 mannen

E.R. Veenstra (Eddy) (m)

R.W. Munnikma (Rein) (m)

R.S. Goetsch (Roelie) (v)*

A. Huizing (Albert) (m)

A. van der Tuuk (Ard) (m)

M. Bakker (Maaike) (v)*

R. Fokkens (Ruud) (m)

H. Beerda (Herman) (m)

T. Hummel (Trijntje) (v)*

H.R. Hornstra (Hans) (m)

P.A. Zwiers (Peter) (m)*

J. Slagter (Jan) (m)

J.M. Pannekoek-van Toor (Annemarie) (v)

J.J. Baltés (Johan) (m)

H.H. van de Boer (Henk) (m)

A. Timmerman (Albert) (m)

W.M. Meeuwissen-Dekker
(Willemien) (v)*

B.J. Ziengs (Berthold) (m)

C. Aarsbergen-Ligtvoet (Connie) (v)*

M.S. Pauwels-Paauw (Miriam) (v)*

J.L. Stel (Jan Luuk) (m)*

H. Klaver (Henk) (m)

• Het aantal vertegenwoordigde partijen/fracties in Provinciale Staten groeit van 6 naar 8 partijen.

T.J. Wijbenga (Theun) (m)

M.J. Kaal (Joma) (v)

D.B. Dijkstra (Dick) (m)

H.J. van der Ven (Bas) (m)*

W.L.M. Mastwijk-Beekhuizen (Hilma) (v)

PVV,
4 zetels

R. Beimers (Ronald) (m)*

N.A. Uppelschoten (Nico) (m)*

A.A.P.M. van Berkel (Ad) (m)*

S.P.M. Gerrits (Sylvia) (v)*

SP,
4 zetels

P.H. Oosterlaak (Philip) (m)

J. Vester (Ko) (m)

L.A. Smits (Louise) (m)*

H.N. van Eekelen (Erik) (m)*

D66,
2 zetels

M.C.J. van der Tol (Marianne) (v)*

J.A. van Dalen (Jurr) (m)*

ChristenUnie,
2 zetels

T. Stelpstra (Tjisse) (m)*

M. Stijkel-Kuijpers (Margriet) (v)

GroenLinks,
2 zetels

G.M. van Dintaren (Gabriëlle) (v)*

G.H. Smith-Bults (Gea) (v)

* = nieuw

NB Als de samenstelling van het nieuwe college van Gedeputeerde Staten bekend is en daarin leden van Provinciale Staten zitting nemen, wordt hun plaats in Provinciale Staten ingenomen door de eerstvolgende vooralsnog niet gekozen kandidaat van die partij.

Levendig verkiezingsdebat over Drents landschap en cultureel erfgoed

Er wordt vaak beweerd dat politiek onder jongeren niet leeft. Verkiezingen voor Provinciale Staten staan daarbij helemaal onderaan. Het kan ook anders. Op donderdag 17 februari 2011 vond er op de Christelijke Scholengemeenschap Dingstede uit Meppel een verkiezingsdebat plaats onder de titel 'Het belang van landschap en cultureel erfgoed voor de toekomst van Drenthe'. Het publiek bestond uit ruim 200 toeschouwers van wie meer dan de helft jongeren. Alle politieke partijen deden mee, op de PVV na. Aanwezig waren: Eddy Veenstra - PvdA, Gabriëlle van Dinteren - Groen Links, Christiaan Serbanescu-Kele - SP, Henk Timmer - 50+ partij, Harry Haddering - Solidara, Jurr van Dalen - D66, Annemarie Pannekoek - VVD, Tjisse Stelpstra - ChristenUnie en Klaas Neutel - CDA. Onder leiding van Joan van der Poll en Rob Hofland, oud-leerlingen van Dingstede, gingen zij eerst met elkaar en later met de zaal in debat aan de hand van vier stellingen. We vatten de antwoorden op de vier stellingen hieronder kort samen.

1. Investeren in werkgelegenheid is belangrijker dan investeren in erfgoed.

Alle partijen zijn het erover eens dat cultureel erfgoed een belangrijke economische waarde vertegenwoordigt voor Drenthe. Het trekt toeristen, zorgt voor een prettige leefomgeving en draagt bij aan werkgelegenheid. D66 en GroenLinks zijn het meest stellig: erfgoed geeft kansen en geen kosten, iedere geïnvesteerde euro komt dubbel terug.

De VVD geeft aan in deze zelfs last te hebben van het landelijk beleid omdat de partij wel degelijk in erfgoed en musea wenst te blijven investeren: 'het kabinet doet andere dingen dan de provincie'. De PvdA kiest duidelijk voor werkgelegenheid en vindt het wel lastig om erfgoed in stand te houden. Drenten zouden wat trotser op hun erfgoed moeten zijn, dat zou instandhouding makkelijker maken. Solidara opperde in dit verband om jongeren een reclamespot over Drenthe te laten maken om ook deze doelgroep aan te spreken. 50+ legt als enige partij geen prioriteit bij erfgoed.

2. De provincie moet de bouw van megastallen verbieden en voorrang geven aan natuurontwikkeling.

Solidara, SP en GroenLinks zijn het met deze stelling hartgrondig eens. Landbouw is belangrijk maar moet passen in het landschap en diervriendelijk zijn. VVD, CDA en CU legden de nadruk op het economisch belang van de landbouw dat de bouw van megastallen rechtvaardigt, uiteraard binnen de grenzen van provinciaal beleid. CU denkt dat megastallen juist wel diervriendelijk zijn, CDA dat grootschalige landbouw helemaal niet ten koste van natuurontwikkeling gaat omdat boeren dat ook prima kunnen verzorgen.

3. Het Verhaal van Drenthe hoort bij het basisprogramma van iedere school, betaald door de provincie.

Betekent de vorming van een noordelijk landdeel ook verlies van de Drentse identiteit? De voorstanders van deze fusie, D66, VVD en CDA, denken van niet; de tegenstanders, PvdA en SP, leggen juist de nadruk op de eigen identiteit. Los van een mogelijke fusie, vinden alle partijen het belangrijk dat iedere leerling de waarden en geschiedenis van de eigen omgeving leert kennen. Maar moet de provincie dat helemaal betalen? De provincie doet al veel door fors bij te dragen aan cultuureducatie en het financieren van provinciale instellingen die 'het verhaal' vertellen. Alleen de SP vindt dat hier wel een schep bovenop kan, de provincie moet zorgen dat alle jongeren op bezoek kunnen gaan bij de belangrijkste musea en plekken die het Verhaal van Drenthe vertellen. De CU legt de nadruk op de zelfstandigheid van de scholen, de provincie moet zich niet met het programma bemoeien.

Voor alle partijen is erfgoed een belangrijke waarde, zowel naar jongeren als ouderen toe

4. Erfgoed jaagt jongeren de provincie uit en lokt ouderen de provincie in.

Alle partijen zijn het hiermee oneens. Erfgoed is een belangrijke waarde, zowel voor jongeren als ouderen. GroenLinks en D66 vinden dat erfgoed op een voor jongeren aansprekende manier moet worden gebracht, in andere provincies zijn daarvan

goede voorbeelden. De PvdA stelt dat erfgoed onderdeel is van een aantrekkelijk leefklimaat, voor jong en oud. D66 pleit hartstochtelijk voor de vestiging van dependances voor wetenschappelijk onderwijs in Drenthe om jongeren te behouden. Andere partijen zien hier weinig in en vragen zich af hoe dit voorstel zich verhoudt tot de door D66 gewenste vorming van een noordelijk landsdeel.

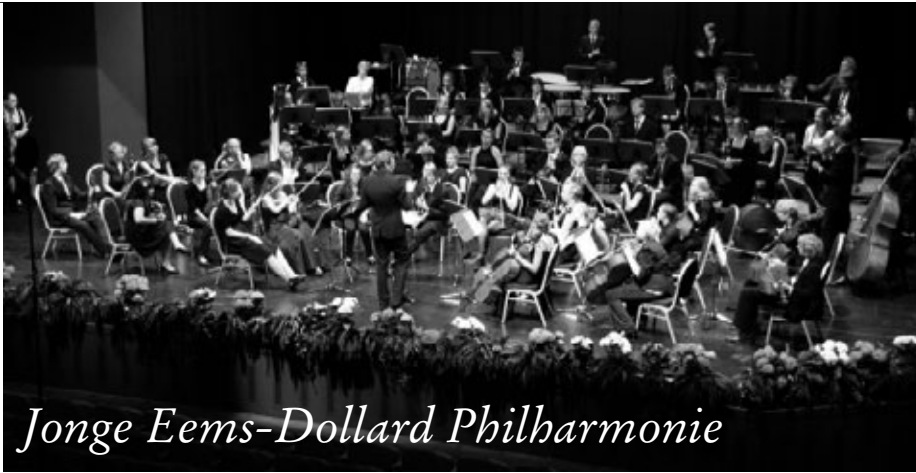
Agenda Drents Erfgoed 2011-2015.

Nadat de jongeren in de zaal Harry Haddering van Solidara tot beste debater hadden verkozen, sloot Olav Reijers, directeur van Drents Plateau, het debat af met het aanbieden van de Agenda Drents Erfgoed 2011-2015 aan Marianne van der Tol, namens de school, organisator van het debat. Zeven Drentse erfgoedinstellingen geven hierin aan hoe Drenthe er in 2015 uit zou moeten zien en wat met name overheden daarvoor zouden kunnen doen. Het geeft hen handvatten om invulling te geven aan de uitkomst van de laatste stelling dat erfgoed ervoor zorgt dat jongeren voor Drenthe behouden blijven en ouderen er graag komen wonen en werken. De instellingen die de Agenda hebben opgesteld zijn: Drents Archief, Drents Museum, Drents Plateau, Gevangenis museum Veenhuizen, Herinneringscentrum Kamp Westerbork, Stichting Het Drentse Landschap en het Hunebedcentrum Borger.

Olav Reijers, directeur Drents Plateau

Meer info over de Agenda Drents Erfgoed 2011-2015 is o.a. te vinden op: www.drentsplateau.nl

Jonathan Verwaal, 17 jaar, viool, Duitsland: 'Wat mij aanspreekt is het gemeenschappelijke musiceren en zo samen in korte tijd een geweldig resultaat neerzetten. Ik geniet van de interculturele gezelligheid. Voor mijn ontwikkeling, zowel menselijk als voor mijn vioolspel, is het JED-Phil. heel inspirerend. De repetities zijn behoorlijk pittig en vermoeiend, maar het resultaat is ernaar. De inzet van het begeleidend team zorgt ervoor, dat ik me prima thuis voel. Omdat ik half Nederlands, half Duits ben, vertaal ik soms ook wat. Maar eigenlijk zijn er geen taalbarrières, de muziek is immers een eigen taal die ons allemaal verbindt.'

Grenzen bestaan niet!

Het idee achter de Jonge Eems-Dollard Philharmonie, -kortweg JED Phil.- in september 2008 opgericht door Olaf Niessing en Monique Verheugt, is jong muzikaal talent uit de Eems Dollard Regio bij elkaar brengen en hun talenten verder te ontwikkelen. Het orkest bestaat momenteel uit bijna zestig Duitse en Nederlandse jongeren in de leeftijd van 14 tot 21 jaar. Ieder jaar komt het orkest tien dagen bijeen om onder leiding van een dirigent met internationale concertervaring en een docententeam een concertprogramma in te studeren. De periode wordt afgesloten met vier concerten; twee in Nederland en twee in Duitsland.

Afgelopen februari gaf het orkest een extra concert in Leer, op uitnodiging van het Landeskreis. In het prachtig verbouwde theater werd onder leiding van de Braziliaanse gastdirigent Guilherme Bernstein het programma van afgelopen zomer nogmaals met veel passie uitgevoerd. Het publiek (500 bezoekers) was aangenaam verrast door het hoge niveau en het enorme speelplezier van de jonge musici en gaf ze een staande ovatie. Ook voor de musici zelf was het een geweldige ervaring om na een half jaar binnen drie dagen weer op concertniveau te spelen.

In 2011 staat buiten de 4e Symfonie van Tsjaikovsky, ook het vioolconcert van Mendelssohn op het programma, met als soliste de 15-jarige Svenja Staats. De concerten vinden plaats van 23 t/m 26 juli, één ervan is in de vernieuwde Statenzaal van het Provinciehuis in Assen.

Het beste uit jezelf halen Monique Verheugt: 'Ieder jaar opnieuw vinden er audities plaats, ook voor musici die al in het orkest hebben gespeeld. Zo blijft het niveau van het orkest hoog en het stimuleert de jongeren het beste uit zichzelf te halen. Aanvankelijk gingen we uit van één repetitieperiode per jaar (rond de zomervakantie), maar we proberen het orkest nu ook door het jaar heen samen te laten komen. We koppelen talentontwikkeling zo aan interregionale samenwerking. De orkestleden komen tien dagen bij elkaar in een jeugdherberg en repeteren daar o.l.v. een docententeam en dirigent.'

De groepsrepetities worden geleid door professionele docenten, allen tevens orkestmusici. Omdat er zowel Duitse als Nederlandse jongeren meedoen, vindt er veel kruisbestuiving plaats. Bij orkestrepetities zijn ook docenten aanwezig. Zij zien en horen zo waar zwakke plekken zitten; tijdens de groepsrepetities wordt daar dan aan gewerkt. De samenwerking tussen dirigent en docententeam is zeer belangrijk. Dagelijks wordt doorgesproken hoe de volgende repetitie het beste kan worden ingevuld.'

'We willen dolgraag dat dit orkest ook na 2012 kan blijven voortbestaan'

Veel organisatie Al in september, vlak na de repetitieperiode worden de flyers en posters ontworpen voor de audities van het jaar erna. Tijdens de repetitieperiode is het programma dan al vastgesteld door de dirigent, i.s.m. de artistiek leider en het docententeam. Artistiek leider Olaf Niessing is verantwoordelijk voor de inhoudelijke zaken: programmeuze, audities, welke dirigent, welke docenten, etc. De zakelijke leiding is verdeeld in een Nederlandse en Duitse afdeling. Kerstin Hammer zorgt voor de werving, concerten, PR en concertlocaties aan Duitse zijde, Monique Verheugt doet dat voor Nederland. Er is bijna dagelijks overleg. Dirigent Johannes Leertouwer is een ambitieuze en gedreven musicus die het orkest met veel succes de eerste twee periodes heeft gedirigeerd. Ook in 2011 en 2012 blijft Leertouwer aan het JED-Phil. verbonden. Daarna loopt de subsidie af en moet het orkest zelfstandig verder. Monique: 'Samen met een commissie van ouders gaan we proberen om daar alles uit te halen. We willen dolgraag dat dit orkest ook na 2012 blijft voortbestaan.'

* Gerbrich Meijer won begin maart 2011 de eerste prijs in de categorie voor musici van 12 t/m 14 jaar bij het Prinses Christina Concours en tevens een finaleprijs.

Monique Verheugt, zakelijk leider Jonge Eems-Dollard Philharmonie

Zie voor meer informatie: www.jed-phil.org

Gerbrich Meijer, 13 jaar, klarinet, Nederland *: 'Het JED Phil is een superleuk orkest! Je repeteert veel en doet ervaring op. Ik ben het jongste orkestlid, 'had nog nooit in een symfonieorkest gespeeld. In het begin was de taal wel lastig! Er wordt veel Duits gesproken, ook door de dirigent, maar het went snel. Mijn mooiste ervaring tot nu toe? Pfoeh, dat zijn er veel. Maar echt gaaf was ons laatste concert in Leer, afgelopen zomer. Bij het slot, deel vier van de 9e symfonie van Dvorak, had iedereen door dat dit het einde was van een superleuke week. De zaal voelt dat en het publiek reageerde geweldig.'

Nieuwe culturele allianties voor de periode 2011-2012

In de afgelopen twee jaar (2009-2010) heeft de provincie met de twaalf Drentse gemeenten culturele allianties gesloten onder de noemer Studio 13. In 2010 hebben deze dertien partners opnieuw besprekingen gevoerd over culturele samenwerking in de periode 2011-2012. En met succes. De gezamenlijke onder-tekening van nieuwe culturele allianties vond op 11 februari plaats in café de Amer in Amen, of beter gezegd: buiten in het beekdal.

De nieuwe allianties bouwen voor een deel voort op de allianties van het afgelopen jaar. De collectieve projecten waar praktisch alle gemeenten aan meedoen zijn nu in volle gang, zoals het Drents Cultuurparticipatieplan, de Provinciale Monumentenlijst, en Kwaliteitsimpuls Archeologie. Of ze zijn na een gedegen ontwikkelingsperiode onlangs van start gegaan, zoals het project Kwaliteitsimpuls Drents Museumbestel. De financiering is voor de komende twee jaar veilig gesteld.

Ook zijn er weer enkele nieuwe collectieve projecten ontwikkeld, waaraan bijna elke gemeente deelneemt. Zo is er het project Digi-

tale Bewoningsgeschiedenis, dat de Drentse burgers in staat stelt om 24 uur online in de burgerlijke stand en de bevolkingsregisters te zoeken op naam, adres en tijdvak. Hierdoor worden burgers gefaciliteerd om met hun eigen familiegeschiedenis en genealogie bezig te zijn, en kunnen de gemeentelijke archieven een rol vervullen in de erfgoededucatie. Het Drents Archief speelt een centrale rol in dit project.

Ook is het collectieve project Cultuurhistorie & Modernisering Monumentenzorg in ontwikkeling, in samenwerking met Drents Plateau. In dit project willen provincie en gemeenten gezamenlijk cultuurhistorische waardenkaarten en databanken realiseren.

Naast deze collectieve projecten vinden er in de afzonderlijke gemeenten ook bijzondere projecten plaats, zoals beeldende kunstopdrachten in Borger-Odoorn, Noordenveld en Midden-Drenthe, cultuurtoeristische plannen in Noordenveld en een Community Art-project in Meppel. Gezamenlijk investeren de gemeenten en provincie ongeveer 2,5 miljoen euro in cultuurgerelateerde projecten de komende twee jaar.

Samenwerking in digitalisering bewonings- geschiedenis Drenthe

Wie woonden er vroeger in ons dorp? Wie waren mijn voorouders en waar leefden ze? In 2012 kunnen inwoners van alle Drentse gemeenten met deze vragen terecht bij het Digitaal loket bewoningsgeschiedenis. Het project Digitaal loket bewoningsgeschiedenis geeft invulling aan een gezamenlijke ambitie bij archiefbeleid in de culturele alliantie: door schaalvergroting en samenwerking het archiefwerk efficiënter organiseren, meer kwaliteit en samenhang tussen verschillende archieven bewerkstelligen en toegankelijkheid en publieksbereik van archieven verbeteren. Digitalisering en ontsluiting van de openbare bevolkingsadministratie tot 1940 resulteert in 2012 in een online toegankelijke bewoningsgeschiedenis van Drenthe. Daarmee voorziet het in een behoefte van jaarlijks vijf miljoen digitale bezoekers die zoeken naar hun Drentse voorouders, en willen weten waar die voorouders gewoond hebben, wanneer zij verhuisden, welk beroep zij uitoefenden, hoe hun handtekening eruit zag, enz. Het loket biedt die toegang tot meer dan 5,3 miljoen Drenten. Omgekeerd is via het loket ook de bewoningsgeschiedenis vast te stellen van een bepaalde boerderij of woning. Het archief kan zo een rol gaan vervullen in de erfgoededucatie, in het bijzonder gericht op lokale geschiedenis.

Alliantie

Eenieder neemt deel - part en deel
elk en ein hef op de deel - gooud klaar liggen
gaat er mee de paden op - de lanen in
komp op batterij - wat as e dooun en laoten kan

we schudden handen en nemen - voor waar aan
wij laangt mekaor - gerak an
vormen ons tot samenspel - en wisselwerking
mandielig - haanden oet de mouwen

we leren zonder te beleren - we lenen uit en nemen aan
we erven wat is geweest - we graven op wat komen gaat
we stallen uit wat we zochten - we brengen onder andere
we beelden uit

wij laot oous nix wies maoken
wij kieket het an
wel wat bewaort die hef wat had

en het laand - knikt ja
lat het maor begaon
en de stroom - knikt ja
geeit wieder - laangs kaant en wal
we tekenen papieren - waar de daden zaden zijn
die zich dan en dan - dat en dat

zus en zo - zullen tonen
we weten wat het betekent - een stem uit te
brengen
een stem te laten klinken; we doen het in koor
doen het acapella

later voegen we er instrumenten bij
gestemd - afgestemd
op wat werkelijk klinken wil

hier bint wij dan
wij deden wat daon is
zult dooun wat verstaon is:

een verbinding tussen - mensen en hun cultuur
tussen culturen en hun uitingen - tussen uitingen en
hun plaats
tussen plaats en onderdak - tussen onderdak en
open deur
tussen open deur en welkom weten

de deur is lós - alles steeit klaar
zet de zintugen maor waogendwied
laot je volstromen
krek de stroom deur dit laandschap
an- en metnemp

krek de stroom wet waar of e geeit
vanwaor of e komp
de stroom stroomt naor je toou
en van je vort

hier is met de hand getekend - onder wat visie heet
zonder betutteling - maar laten gebeuren
en zien wat dat waarachtig is

laow nou maor weer wieder gaon
en niet vergeten wat het zèeg.

Egbert Hovenkamp I

Gedicht geschreven voor en voorgedragen na afloop van de ondertekening van de Culturele Allianties, door de twaalf Drentse Gemeenten, bij het 'Tuttel-Bankie', Amen, op 11 februari 2011.

Versterking Museumbestel provincie Drenthe

Eén van de culturele allianties waar momenteel concreet invulling aan wordt gegeven betreft de versterking van het museumbestel in Drenthe. De Drentse musea willen hierbij, samen met de centrale en lokale overheid, komen tot een kwalitatief goed samenhangend museumbestel, waarin musea een belangrijke rol spelen in het toeristisch en economisch aantrekkelijk maken van Drenthe. Na een openbare aanbesteding zal het project worden uitgevoerd door de BMC Groep uit Amersfoort, in samenwerking met Drents Plateau. Projectleider is Daniëlle Lokin, senior adviseur bij BMC.

Wat staat er concreet te gebeuren?

Daniëlle Lokin: 'De ontwikkelingen in de museale wereld gaan steeds meer uit van een gebiedsgerichte, integrale benadering waarbij netwerkvorming en kennisdeling centraal staan. Het integrale houdt in dat de grenzen tussen de diverse erfgoeddisciplines educatie, museumconsulentschap, streekgeschiedenis, archeologie en cultuurhistorie vervagen. En gebiedsgericht wil zeggen dat er gezamenlijk wordt ingezet op het verhaal van de plek om daarmee bij te dragen aan een plezierige leefomgeving van burgers.

Vanuit een netwerkorganisatie zullen wij met alle betrokken partijen aan voorstellen werken, veelal thematisch van aard, om Drenthe op de kaart te zetten op basis van een heldere profilering, authenticiteit en identiteit. De banden met verwante sectoren, waaronder scholen, hogescholen, universiteiten, bibliotheken en archieven worden daartoe aangehaald.'

De rol van vrijwilligers in de plannen is belangrijk. Hoe wordt dit ingevuld?

Daniëlle: 'Zonder vrijwilligers kan het Drentse erfgoed niet maatschappelijk functioneren. Daar zijn we ons goed van bewust. Musea, molens, monumentenorganisaties en historische verenigingen worden vrijwel geheel gedragen door vrijwilligers. Hun activiteiten richten zich op het grote publiek. Om die taak naar

behoren te vervullen worden deze vrijwilligersorganisaties ondersteund, zodat zij zich als cultureel ondernemer kunnen ontwikkelen. Het betreft dan het ontsluiten en presenteren van collecties, de omgang met het publiek, het inspelen op educatieve wensen, het voeren van promotie, het uitdragen van hun boodschap en het vertellen van het verhaal.'

'Zonder vrijwilligers kan het Drentse erfgoed niet maatschappelijk functioneren. Daar zijn we ons goed van bewust'

En wat is jouw rol precies?

Daniëlle: 'Als projectleider ben ik de aanjager van alle projectactiviteiten. Ik zal daarnaast ook een meer algemene museale adviesrol vervullen, zowel proactief op regionale schaal, als in reactie op kennisvragen van musea, gemeenten en provincie. Het Drents Plateau ondersteunt mij hierbij door het organiseren van bijeenkomsten, het doen van vooronderzoek en het voorbereiden van de projectorganisatie. Zij zorgen als het ware voor de continuïteit.'

Wie is Daniëlle Lokin?

Daniëlle studeerde kunstgeschiedenis in Leiden en maakte haar eerste tentoonstelling over Bakeliet als student in museum Boijmans van Beuningen in Rotterdam. Zij werkt sinds 1983 in de museumwereld; in eerste instantie als directeur/conservator in een particulier museum, het Nederlands Leder- en Schoenenmuseum in Waalwijk. Lokin was daar aanvankelijk de enige betaalde kracht in een grote vrijwilligersorganisatie. Vanaf 1988 gaf zij leiding aan de drie gemeentemusea - Museum Het Prinsenhof, Museum Nusantara en Museum Lambert van Meerten - in Delft. Daarnaast heeft zij ruime ervaring in het besturen en in de ontwikkeling van museum/erfgoedbeleid. Zij was onder andere voorzitter van de Federatie van Musea in Zuid-Holland, voorloper van het Erfgoedhuis Zuid-Holland, voorzitter van de Nederlandse Museumvereniging en de Stichting Museumkaart en adviseur van de Stichting Museumregister. Tijdens haar voorzitterschap gaf zij leiding aan de samenvoeging van de Museumvereniging met de Museumkaart en realiseerde zij draagvlak bij de 440 leden (musea) om zonder subsidie van het ministerie van OC&W door te gaan als brancheorganisatie. Het besluit werd unaniem genomen.

Chique op hout

Een voorbeeld uit het rijke Drentse museumaanbod: het Internationaal Klompenmuseum in Eelde

Expositie Chique op hout

Houten schoenen zijn hip, dat weten wij Nederlanders al eeuwen! In de expositie 2011 staan klompen en modern schoeisel met houten zolen op onze "catwalk" van o.a. Jan Jansen, Lieke de Koning, een jonge schoenontwerpster en Miriam van Weeghel uit Zwolle. Miriam maakt schoeisel bij kleding ontworpen door Janneke Verhoeven. Dit schoeisel is inmiddels opgevraagd door het team van Lady GaGa. Hester Vlamings, een internationaal schoenontwerpster en tevens ambassadeur voor de Nederlandse klompenmakers, stelt haar Mondriaan schoenpomp beschikbaar, evenals Christa van der Meer, student aan de Kunstacademie in Den Haag. Een deel van de in 2009 aangekochte collectie prachtige Franse klompen staat ook dit jaar weer in de expositie. Het museum exposeert natuurlijk ook Nederlandse en andere internationale klompen.

Internationaal Klompenmuseum - Wolfhorn 1a - 9761 BA Eelde - Telefoon: 050-3091181 - www.klompenmuseum.nl - Open: 1 april - 1 oktober, dinsdag t/m zondag van 14.00-17.00 uur, groepen op afspraak, 1 apr. 2011 tot 24 dec. 2011 - ook buiten normale openingstijden.

Cultuurwethouder Myriam Jansen: 'Cultuur maak je met z'n allen'

Kunst en cultuur is een belangrijk beleidsonderdeel voor gemeenten, ook in Drenthe. In CultuurMagneet kijken we in elk nummer telkens hoe één specifieke Drentse gemeente met kunst en cultuur omgaat, wat er aan plannen en ambities leeft en waar samenwerking wordt gezocht met andere instellingen en initiatieven. In dit nummer: de gemeente Meppel.

Hoe staat de cultuur erbij in ...

Meppel

De allergrootste culturele schat van Meppel is het eigen initiatief van de bevolking

Gevraagd naar haar persoonlijke 'culturele Meppel Top drie' antwoordt wethouder Myriam Jansen (lokale partij Sterk Meppel): 'Een echte nummer één, twee en drie heb ik niet. Als je me vraagt naar de drie belangrijkste culturele fenomenen van Meppel, dan zeg ik: de historische, compacte binnenstad - het decor waarbinnen zich allerlei activiteiten afspelen in een warme sfeer, waarin cultuur goed gedijt. Schouwburg Ogterop, vooral ook vanwege de brede programmering hoort er zeker ook bij. En last, but not least het eigen initiatief van de bevolking die de culturele beleving voedt, en waarin burgers én middenstand een actieve rol spelen. Dat laatste is misschien wel het allerbelangrijkste.'

Vanuit sociaaleconomisch perspectief -hoeveel mensen maken gebruik van een voorziening/evenement en wat betekent het voor Meppel- omvat de top drie: Donderdag Meppeldag, schouwburg Ogterop met haar programmering en de instellingen die binnen cultureel centrum de Plataan samenwerken waaronder Scala en diverse anderen.

City marketing Vanwaar de grote betekenis van Donderdag Meppeldag?

Myriam: 'De impact van de Donderdag Meppeldagen -tegen het decor dus van de historische binnenstad-, is groot. Ruim vijftig jaar geleden begonnen als een wekelijkse biggen- en botermarkt, is het inmiddels uitgegroeid tot een gratis toegankelijk evenement dat, verdeeld over zes donderdagen in juli en augustus, jaarlijks zo'n 150.000 bezoekers trekt. Cultuur en cultureel vermaak zijn hierbij belangrijke ingrediënten. Het laat ook zien hoe cultuur en economie samenhangen en elkaar versterken. In 2006 werd Donderdag Meppeldag bekroond met de titel Beste stadsevenement van Nederland en dat is natuurlijk fijn voor het imago van de stad.' Daarover gesproken, Meppel doet veel aan

city marketing. Hoe belangrijk is cultuur daarin? Myriam: 'Het is er essentieel voor. Waar lok je mensen mee? Niet alleen met je winkelaanbod, want dat is voor veel steden uitwisselbaar. Je komt voor de sfeer, de oude binnenstad, en wat er te doen is. We maken het extra aantrekkelijk met arrangementen en bonnenboekjes waarin zowel musea, culturele instellingen als winkels zich op een slimme manier profileren. Daarnaast natuurlijk goede parkeervoorzieningen, efficiënt vervoer naar de stad toe, etc. En je moet jezelf verkopen. Wij hebben een toeristische gids die we jaarlijks updaten, welkomstpakketten voor dagjesmensen en diverse websites waarop Meppel actief wordt gepromoot. We doen dat dus met z'n allen, dat benadruk ik hier graag.

'Schaarste maakt ook creatief, je moet nagaan of het niet efficiënter kan'

Meppel aan de Maas Wat ook helpt is humor en alert reageren op kansen die zich aandienen. Een mooi voorbeeld daarvan is de aanvankelijk schampere manier waarop medio 2010 in de Rotterdamse gemeenteraad in een discussie over evenementen en veiligheidsbeleid werd gesteld dat Rotterdam geen "Meppel aan de Maas" moest worden. Een opmerking die kant noch wal raakt, maar in ieder geval geen positieve kwalificatie is. We hebben dat hier goed opgepakt door snel daarna een containerschip van Meppel naar Rotterdam te laten varen met een spandoek van wel twintig meter lengte waarop groot de tekst stond www.meppelaandemaas.nl. Dat trok overall veel bekijks. De website gaf tekst en uitleg over de aanleiding, maar ook over wat de havenstad Meppel te bieden heeft, bijvoorbeeld als diepst landinwaarts gelegen zeehaven van Nederland; Meppel als het "Rotterdam van het Noorden". Bij aankomst in Rotterdam was er pers, onze burge-

meester was aan boord, noem maar op. Zo maak je van iets negatiefs iets positiefs.'

Foto: Gerrit Russchen

Samenwerking 'grote culturele drie'

U zet hoog in op versterking van de samenwerking tussen de grote culturele instellingen in Meppel: sociaal cultureel centrum Scala, de bibliotheek en schouwburg Ogterop. Met name kleinere clubs moeten hiervan profiteren. In 2009 vroeg u de 'grote drie' om concrete plannen te ontwikkelen die in prestatieafspraken zouden worden vastgelegd. Hoe staat het hier inmiddels mee? Myriam: 'We spreken veel met de diverse instellingen, formeel, maar ook informeel. De kabinetsplannen met alle bezuinigingen, vooral ook in de culturele sector, maken de urgentie om met elkaar tot resultaatgerichte afspraken te komen, alleen maar groter. Het uitgangspunt voor mij als wethouder hierbij is dat we zoveel mogelijk overeind willen houden, zowel qua instellingen als voorzieningen. Natuurlijk moeten er keuzes worden gemaakt en moet je het doen met de middelen die er zijn. Maar schaarste maakt ook creatief, je wordt zo gedwongen na te gaan of het niet efficiënter kan, wat overbodig is. En daar ben ik op zich niet tegen. Komend half jaar wordt in kaart gebracht waar meer kan worden samengewerkt en wat kostenbesparend werkt. Iedereen zal daaraan zijn bijdrage leveren, met behoud van de eigen onafhankelijke positie.'

Het decor van de historische binnenstad tijdens het Grachtenfestival

Versterken sociale cohesie *In uw cultuurnota uit 2009 geeft u aan meer te willen doen om de sociale cohesie in wijken en dorpen terug te brengen. U noemt dat 'cultuur naar de wijk brengen', vooral gericht op jongeren, ouderen en etnische minderheden. Lukt dat? Myriam: 'De rol die je als gemeente in dit soort processen speelt, is vooral faciliterend. Uiteindelijk moeten de burgers het zelf doen. De bezuinigingen versterken dat nog eens. En ja, het lukt best aardig. Via de brede scholen gebeurt er veel. Er is in Meppel nu ook een wijk die het groenbeheer zelf doet, inclusief het opknappen van het wijkgebouw. Wij stimuleren dat graag, dit keer door bijvoorbeeld een bijdrage te schenken van vijfhonderd euro voor een leuk feest. Als lokale overheid laat je zo je waardering zien.'*

Relatie met provincie *'De relatie met de provincie is goed. We werken op tal van fronten samen, o.a. ook via de culturele allianties. Ik zou wel een oproep willen doen, met name aan de nieuwe cultuurgedeputeerde om juist in deze moeilijke tijden waarin de culturele sector behoorlijk onder vuur ligt, te blijven investeren in de culturele infrastructuur en in plannen en projecten van gemeenten met culturele ambities. Cultuur is zo waardevol en zo nauw verbonden met de economie, dat mogen we niet laten verslonzen, dat moeten we koesteren.'*

*Meer info: www.meppel.nl
www.meppelstadmetstijl.nl
www.ontdekmeppel.nl*

Knooppunt Meppel

Door zijn ligging in de kruising Leeuwarden-Groningen-Zwolle is Meppel van oudsher een knooppunt. In de middeleeuwen vooral van vaarwegen, later kwamen daar spoor en autowegen bij. Schouwburg Ogterop, genaamd naar zijn oprichter, begon in 1868 als een koffiehuis annex hotel tegenover het station in Meppel, dat kort daarvoor was aangesloten op het landelijke spoorwegnet. Toneelgezelschappen op doorreis logeerden soms bij Ogterop en gaven er dan een voorstelling. Zo ontstond op dit ontmoetingspunt vanuit een behoefte aan amusement en cultuur schouwburg Ogterop.

Anno 2011 zijn Meppel en Assen de enige twee groeikernen van Drenthe. In Meppel, omliggende dorpen meegerekend, wonen nu zo'n 33.000 mensen. Het verzorgingsgebied van Meppel is veel groter: circa 65.000 mensen. De komende jaren voorziet het CBS voor Meppel een groei naar 40 tot 45.000 inwoners. Belangrijkste redenen voor deze groei zijn een prettig woon- en werkklimaat -de werkgelegenheid in de regio Meppel kent zelfs een overschot aan arbeidsplaatsen-, de goede verbindingen en uitvalswegen én de nabijheid van Zwolle, waar steeds meer mensen werken die in Meppel wonen.

De cultuurbegroting van Meppel bedraagt jaarlijks 2,7 miljoen euro.

Uit handen van Johan Derksen ontving Harry Muskee op 9 april in Nieuw Vennep de eerste Dutch Blues Award namens de Dutch Blues Foundation.
Foto: Rudy Leukfeldt

Ridder in de Orde van de Blues

Harry Muskee - bijna 70 jaar rhythm&blues - still alive&kicking

Het zijn drukke tijden voor Harry Muskee, Nederlands enige bluesveteraan. Deze zomer hoopt hij z'n zeventigste verjaardag te vieren op een legendarische plek: te midden van 2000 fans die op 10 juni het nieuwe bluesfestival Groeten uit Grolloo, naar het fameuze album uit 1967, bezoeken. Mede in dat verband opent er in Grolloo in juni een heus C&B-museum. Dan wordt in augustus in Gieten de eerste Nederlandse Bluesopera opgevoerd waar Harry ook een rol in speelt. Ondertussen wordt er gewoon getoerd met Cuby & the Blizzards en zijn de voorbereidingen voor een opvolger van het gouden album *Cats Lost* uit 2009 gestart, opnieuw met Daniël Lohues als producer. En dan heeft Harry, last but not least, op 9 april ook nog de eerste Dutch Blues Award ontvangen, uit handen van de Dutch Blues Foundation. Je kunt niet zeggen dat Muskee op z'n lauweren rust. Om met het laatste te beginnen, je hebt inmiddels een aantal onderscheidingen op je naam staan (zie kader). Hoe belangrijk is die Dutch Blues Award?

'Natuurlijk streelt het als je zo'n lifetime achievement-prijs krijgt. Maar je moet het ook in perspectief zien: aan wie zouden ze hem anders moeten geven? Ik ben gewoon de enige en inmiddels ook de oudste bluesveteraan die Nederland telt, zo simpel is het. Ik krijg die prijs trouwens niet alleen om het muzikant zijn, maar om mijn algehele inzet voor de blues. Zo heb ik zes jaar lang een Bluesestafette gepresenteerd en heb ik nog steeds een wekelijks radioprogramma op RTV Drenthe: *Harry's blues*.

Voor mij, en dat geldt voor de hele band, was de gouden plaat die we in 2010 voor *Cats Lost* kregen van minstens zo grote betekenis (een gouden plaat voor bluesmuziek betekent meer dan 10.000 verkochte CD's). Dat was namelijk voor het eerst in al die jaren dat ons dat gelukt is. We kregen voor *Desolation* destijds een Edison, maar een gouden plaat blijft toch speciaal. Die hangt hier thuis op een mooie plek aan de muur.'

Komt er een vervolg op *Cats Lost*?

'Jazeker, er zijn inmiddels diverse ideeën. Ik werk graag weer met Daniël Lohues samen, in de lijn van *Cats Lost*. Daniël is niet alleen een goede producer, hij kan ook prima met mijn teksten overweg. Ik ben zijn zelfverkleerde oom, hij mijn neef, dat gaat terug op onze eerste kennis-

making, in één van mijn radioprogramma's. We voelen elkaar gewoon aan, hij kent de blues van A tot Z, het oudere repertoire van C&B ook trouwens en is natuurlijk een

uitstekend muzikant. Het is mooi dat hij ook uit Drenthe komt en ja, wij praten onderling Drents, dat is wel zo makkelijk. Bij *Cats Lost* hebben we niet heel uitgebreid gerepeteerd, daar was gewoon geen tijd voor. Ik zit in de winter tegenwoordig een tijd op Curaçao; we hebben zodoende best veel met MP3-tjes gewerkt met basistracks en ideeën. Het album is uiteindelijk grotendeels live ingespeeld in wijnlokaal Streuer in Grolloo, met een mobiele geluidsstudio ernaast. Ik zing live dan wel mee, dan heb je de primaire emotie te pakken, maar de echte zangpartijen zijn later toegevoegd, net als de blazers- en strijkerspartijen. Als je zo werkt blijft het een avontuur, ook door de sfeer eromheen met een open haard, veel antiek, dat soort werk. Ik wil ons nieuwe album graag opnieuw in deze setting opnemen.'

De oude Cuby & the Blizzards ....

... en de Cats Lost-line up van Cuby & the Blizzards

En dan ook weer toeren?

'Uiteraard. Tegenwoordig benoem je alles in "projecten". Zo'n plaat opnemen is een project, een tour daarna ook. In plaats van het hele jaar door schnabbelen, concentreer je je dan op een bepaalde periode waarin je veel achter elkaar speelt. Dat bevalt goed.'

Speel je live vaak dezelfde nummers?

'Momenteel doen we een flink aantal nummers van *Cats Lost*, aangevuld met ouder repertoire. Daar wisselen we behoorlijk in, maar er zijn natuurlijk een paar songs die nooit ontbreken, daar zorgt het publiek anders wel voor: *Window of my eyes* -dat inmiddels een stevige middenmoter is in de jaarlijkse Top 2000, maar ook *Another day*, *another road* en *Appleknockers Flophouse*.'

Binnenkort vindt de eerste editie plaats van het nieuwe, jaarlijkse bluesfestival *Groeten uit Grolloo*. Wat verwacht je daarvan?

'Het is sowieso een fantastisch initiatief. Vroeger had Drenthe jarenlang het

Takeroot-festival. Toen dat om begrijpelijke redenen naar Groningen verhuisde, is er eigenlijk nooit iets voor in de plaats gekomen. *Groeten uit Grolloo* gaat dat gat hopelijk vullen. Het is een kwaliteitsfestival dat zich richt op liefhebbers van rootsmuziek, absoluut geen mainstream. Een beetje zoals *Into the Great Wide Open* op Vlieland, dat heeft in korte tijd een goede naam opgebouwd met ook een select publiek. Ik vind ook de crossover naar films, docu's en literatuur interessant. Dat creëert zeker meerwaarde. Tegen die tijd heeft ook het C&B museum in Grolloo zijn deuren geopend. Daar komen niet alleen oude, originele spullen en instrumenten te staan, het wordt ook een soort multifunctioneel centrum waar je voor een voor lezing, maar ook voor een trouwerij terecht kunt.

Uiteindelijk draait het op zo'n festival toch om de muziek. Er is een mooie line up, een mix van jong talent en meer gevestigde namen. Top dat John Mayall komt, die was veertig jaar geleden ook van de partij toen we *Groeten uit Grolloo* uitbrachten. De

cirkel is daarmee mooi rond. Wijzelf spelen op zaterdag de 11e. Op de eerste dag, 10 juni, ben ik ook nog jarig, dit is dus wel een heel bijzonder cadeautje. Later begreep ik van Johan Kleine (*organisator en de man achter het succesvolle Takeroot*) dat dit min of meer toevallig zo uitkwam. Lachen!'

Tot slot: je bent ambassadeur van de provincie Drenthe. Hoe beoordeel jij het Drents cultureel klimaat?

'Pfff, daar is geen eenduidig antwoord op. Qua theater is het vrij schraal. Als je alleen al ziet dat er dertig jaar gesteggeld is over een nieuw theater in Assen, dat is gewoon beschamend. Het theater- en muziekaanbod is vooral kleinschalig, maar er zitten juweeltjes tussen. Als ik er één initiatief mag uitlichten is dat café de Amer, waar in een kleine ambiance prachtige dingen gebeuren, niet alleen qua muziek, maar ook met literaire avonden, etc. Verder gebeuren er op het kruisvlak van natuur en cultuur interessante dingen. En dan hebben we het Drents Museum, een klasse apart. Het is nu al het vijfde best bezochte museum van Nederland. Na de verbouwing, die echt heel mooi wordt, gaat dat nog beter. Daar ben ik echt trots op.'

Meer info over Harry Muskee vind je op www.cubyandtheblizzards.nl.

Op www.groetenuitgrolloo.nl staat een recent video-interview met Harry.

In 2003 verscheen er een biografie *-De Missie-* over het leven van Harry Muskee, geschreven door journalist Jeroen Wielaert. In 2006 werd *De Missie* uitgeroepen tot Beste Nederlandse popboek van de afgelopen 30 jaar.

Onderscheidingen

Harry Muskee ontving tot dit moment de volgende onderscheidingen:

1968 Edison (debuutalbum *Desolation*, Cuby & The Blizzards)

1990 Erepennig van de stad Assen

1993 Culturele Prijs van de provincie Drenthe

2003 Ridder in de Orde van Oranje Nassau

2007 Gouden Harp (totale oeuvre)

2007 Ambassadeur van de provincie Drenthe

2010 Gouden plaat (de 1^e) voor *Cats Lost*, album uit 2009

2011 First Dutch Blues Award

Beeld van het eerste en laatste album van Cuby & the Blizzards (met foto's van Anton Corbijn)

Johan Kleine, concertorganisator, 'de man' achter o.a. TakeRoot

Groeten uit Grolloo, nieuw kwaliteitsfestival bluesmuziek

Op 10 en 11 juni van dit jaar vindt de eerste editie plaats van Groeten uit Grolloo, een nieuw, jaarlijks terugkerend bluesfestival, vernoemd naar de legendarische elpee van Cuby & the Blizzards uit 1967. Uiteraard is Harry Muskee met zijn Cuby & the Blizzards de slotact, maar er staat veel meer te gebeuren tijdens dit tweedaags evenement, zowel muzikaal als in andere opzichten. We spreken erover met Johan Kleine, concertorganisator en o.a. bekend van het TakeRoot-festival.

TakeRoot, inmiddels bezig aan z'n 14e editie, begon in 1998 in Assen, waar het in negen jaar uitgroeide tot een internationaal fenomeen van rootsmuziek, niet eens per se blues, waar duizenden mensen van heinde en verre naartoe kwamen. Omdat de belangstelling maar bleef groeien en De Smelt in Assen een van de zalen ombouwde tot fitnessruimte, volgde in 2007 de moeilijke beslissing om naar De Oosterpoort in Groningen te verhuizen. Johan Kleine: 'Veel mensen, onder wie ikzelf als geboren Drent ook, vonden dit jammer. Drenthe is al niet zo heel rijk bedeed qua festivals e.d. Als iets dat succesvol is dan

'De blues leeft, door alle generaties heen. Dat gaan we hier in Grolloo op 10 en 11 juni uitgebreid vieren'

wordt verplaatst naar Groningen, dan ligt dat gevoelig. Maar het kon niet anders en voor TakeRoot is het een goede keus gebleken. Het bleef echter wel knagen en ik zocht eigenlijk de hele tijd naar een moment of aanleiding om weer iets in Drenthe te gaan doen.

Harry ken ik al lang en het idee om een soort hommage aan hem te brengen sluimerde al enige tijd. Ik wist echt niet dat hij op 10 juni zeventig wordt, maar toen viel wel alles op z'n plek. Het festival valt precies in het Pinksterweekend, normaal altijd het moment dat Cuby & the Blizzards hun *Homecoming concert* geven in zaal Hofsteenge in Grolloo. Dat karakter willen we graag behouden, alleen dan op iets grotere schaal. Een groot publieksevenement wordt het echter niet, we mikken op zo'n 2000 echte bluesliefhebbers per festivaldag.'

Friday Night Ticket € 20,-	All Saturday Ticket € 30,-	Passe Partout € 45,-
-------------------------------	-------------------------------	-------------------------

WWW.GROETENUITGROLLOO.NL

Grolloo: heilige bluesgrond

Van meet af aan stond vast dat het festival in Grolloo moest plaatsvinden. Johan: 'Die plek is voor eeuwig met Harry -hij woonde hier zes jaar-, met Cuby & the Blizzards en met de blues verbonden. Niet alleen het fameuze album *Groeten uit Grolloo* werd hier opgenomen, maar ook bijvoorbeeld *Desolation* dat destijds een Edison verdiende. Verschillende bluesgrootheden onder wie Eddy Boyd, Alexis Korner en John Mayall kwamen op bezoek bij Harry in Grolloo. We zijn behoorlijk trots dat John Mayall na ruim veertig jaar weer

in Grolloo staat.' Mayall was een van de mensen die de bluesmuziek in de jaren zestig immers populair maakte. In de door hem opgerichte band John Mayall & The Bluesbreakers, de meest invloedrijke blues-rockband ooit, hebben muzikanten gespeeld als Eric Clapton, Jack Bruce, Peter Green, John McVie, Mick Fleetwood, Mick Taylor en Walter Trout.

'Qua muziekprogrammering hebben we een mengeling gecreëerd van gerenommeerde en talentvolle namen in het genre. Veel zijn afkomstig uit verschillende staten

John Mayall, na 44 jaar terug in Grolloo

Preston Shannon

VRIJDAG 10 JUNI

Veel bluesliefhebbers kijken uit naar vrijdag 10 juni 2011. Niet alleen omdat het festival Groeten uit Grolloo de aftrap van z'n eerste editie kent, maar ook viert Harry Muskee z'n 70e verjaardag. Een bijzonder feit waar het festival ruimschoots aandacht aan zal besteden.

Het festival kent op de vrijdag een avondprogramma van 18.30 uur tot 24.00 uur in de Main Stage Tent op het weiland achter Café Restaurant Hofsteenge. De programmering omvat in ieder geval:

- John Primer (USA)
- Ralph de Jongh (NL)
- Sharrrie Williams (USA)

ZATERDAG 11 JUNI

Ook zaterdag 11 juni 2011 heeft veel bijzonders in petto. Het festival kent op de zaterdag een middag- en avondprogramma. Het middagdeel loopt van 14.00 uur tot 18.00 uur en is te zien op diverse locaties in het dorp Grolloo. De programmering voor de middag wordt breed opgezet en omvat muziek, literatuur en allerlei andere disciplines.

Het avondprogramma start om 17.00 uur en eindigt om 24.00 uur. De programmering is 's avonds weer te zien in de Main Stage Tent op het weiland achter Café Restaurant Hofsteenge. Vanzelfsprekend sluiten Cuby & The Blizzards de eerste editie van het festival af. Ook is het bijzonder dat John Mayall na meer dan vier decennia het dorp Grolloo weer aandoet.

Zaterdagmiddag

- Ben Prestage (USA)
- Tom Russell (USA)
- Robyn Ludwick (USA)
- Danny Schmidt (USA)

Zaterdagavond

- John Mayall (UK)
- Preston Shannon (USA)
- Cousin Harley (CAN)
- Teun, Toon & August (NL)
- Hayfield Bluesband (NL)
- Cuby & the Blizzards (NL)

Enkele weken voorafgaand aan het festival wordt een Time Table gepubliceerd.

van Noord-Amerika en vertegenwoordigen de diversiteit aan bluesstijlen. Zo komt Sharrrie Williams uit Michigan, John Primer uit Illinois, Cousin Harley uit British Columbia en Preston Shannon uit Tennessee. Tijdens de pauzes van het hoofdpodium zijn in de plaatselijke cafés 'Local Heroes' te horen.'

Natuurlijk is muziek de hoofdmoot, maar er staat ook meer te gebeuren. Op de zaterdagmiddag komt er een crossover-programma met aandacht voor o.a. literatuur, i.h.b. interviews met schrijvers. Jeroen Wielaert die een biografie over Harry Muskee schreef, werkt daaraan mee, maar ook Jan Donkers, journalist en Amerikanist en oud-popjournalist (van het roemruchte blad Aloha) en creatief denker Willem de Ridder die het verhaal op de achterkant van het Grolloo-album schreef. Daarnaast worden er films en documentaires vertoond, waaronder een aflevering van 'The Blues' een legendarische serie, geproduceerd door niemand minder dan Martin Scorsese, waarin de geschiedenis en de kleine en grote helden van de Blues prachtig worden belicht. Ook zijn er exposities te zien in het dan net geopende C&B museum. Samenwerking met de lokale bevolking en organisaties en inbedding in het dorp zijn onlosmakelijk met het festival verbonden. Het festival draagt mede daarom de ondertitel 'Pure Music, Real Identity'.

Als het aan Johan Kleine ligt wordt *Groeten uit Grolloo* vanaf

nu een jaarlijkse traditie, of beter een bluesbedevaart!

Cuby & the Blizzards

Kaartverkoop loopt goed Het tweedaags festival zal op meerdere locaties in Grolloo plaatsvinden. Naast het hoofdpodium in de festivaltent op een weiland aan de hoofdstraat, is dat zaal Hofsteenge, café Gerrie, de kerk en aanvullende locaties. *Groeten uit Grolloo* wordt ook een groen festival: Johan: 'We werken zoveel mogelijk met lokale producten. De aardappelen voor de frites komen uit de grond van Grolloo en we schenken biologische wijnen van een lokale wijnhandelaar. Het bier komt van een grote landelijke sponsor, want je hebt voor een initiatief als dit ook grote samenwerkingspartners nodig.

De tickets zijn bewust 'redelijk' gehouden qua prijsniveau: de vrijdag kost € 20,-, de zaterdag € 30,- en een passepartout € 45,-. De voorverkoop is inmiddels gestart en loopt goed. In de afgelopen weken werden al meer dan de helft van alle beschikbare kaarten verkocht. Bezoekers uit de regio, maar ook uit de rest van Nederland, vinden opnieuw hun weg naar de heilige bluesgrond van Nederland. En als het aan Johan Kleine ligt wordt dat vanaf nu een jaarlijkse traditie, of beter een bluesbedevaart.

Voor meer info en updates qua programmering: www.groetenuitgrolloo.nl

Het bedrijf van Johan Kleine heet Buro M: www.buro-m.nl

Muziektheaterspektakel in de open lucht van de Gietense Hondsrug

De Drentse Bluesopera brengt dilemma's modern boerenbedrijf tot leven

Van 27 juli tot 21 augustus wordt in de buurt van Gieten in de open lucht zo'n twintig keer de Drentse Bluesopera opgevoerd, de eerste in het Drents gezongen en gespeelde opera ooit. Thema is het moderne boerenleven en alle dilemma's die daarbij horen. Initiatiefnemer en componist Egbert Meijers en regisseur Tom de Ket, o.a. bekend van het cabaretduo Van Houts en de Ket vertellen erover. Het idee voor een muziektheaterproductie in het Drents is van songsmid Egbert Meijers. In 2008 stapte hij ermee naar Sjoerd Wagenaar van de Peer Group, die meteen enthousiast was. Zoiets was immers nog nooit gedaan. Van meet af aan heette het project de Drentse Bluesopera. Vervolgens moet zoiets een tijd rijpen. Nadat Tom de Ket in 2010 als regisseur was gevraagd, maakte het creatief trio een plan, scenario en subsidieaanvraag voor de Drentse Bluesopera.

Wat is het verhaal? Egbert Meijers: 'Bij een Drentse opera, hoort een Drents onderwerp. De agrarische sector is in Drenthe, als plattelandsprovincie, nog steeds een grote factor, al is het minder dan vroeger. Het was voor ons alle drie zonneklaar dat het daarover moest gaan. En juist omdat boeren vaak klem zitten tussen allerlei belangen, is de blues daarvoor een mooie drager.'

Toekomst van Drenthe Tom de Ket, die het scenario schreef: 'Voor mij gaat het stuk ook over de toekomst van Drenthe. Moet Drenthe één van de Nederlandse greenports worden, naast main- en brainports? Hoe belangrijk is identiteit hierin? Moet je Drents spreken om Drent te zijn? Dit soort vragen komen op een speelse manier aan de orde.'

'Je schrijft liedjes in dienst van het verhaal, dat is bijzonder' (Egbert)

Hoe is de rolverdeling tussen jullie drie? Egbert: 'Het is een opera, veel gaat dus op muziek. Tom geeft vanuit het scenario en de teksten op hoofdlijnen aan waar een lied over moet gaan. Ik maak er dan mooie Drentse nummers van. De kunst daarbij is dat je voortdurend in dienst van het verhaal moet schrijven en dus de clou niet moet weggeven. Sjoerd houdt zich bezig met de vormgeving en enscenering. Er is ook andere muziek, waarop de acteurs bijvoorbeeld teksten uitspreken. Die wordt geschreven door Remco Wind die daarmee de opera ook een echt bluesidroom geeft.' Tom: 'Omdat boeren veel met machines en hulpmiddelen werken, gebruiken we die ook in de voorstelling en de muziekarangementen. Zo hoor en zie je straks het maaien met een zeis, een oude dorsmachine, maar ook hypermoderne apparaten. Als boer ben je tegenwoordig ook een halve wiskundige en ingenieur.'

En Harry zag dat het goed was... *Wie blues en Drenthe zegt, kan niet om Harry Muskee heen. Speelt hij een rol in de opera?* Egbert: 'Uiteraard. We dragen de opera aan Harry op en hij doet mee, al verklap ik nog niet hoe.' Tom: 'De hoofdrolspelers zijn verder gecast, dat zijn professionele zangers/acteurs, niet altijd uit Drenthe afkomstig, maar die krijgen straks Drentse les! Er is ook een koor en daarvoor vinden binnenkort audities plaats in Drenthe. En dan begint het repeteren.'

'Voor mij gaat het stuk ook over de toekomst van Drenthe' (Tom)

Behalve met de PeerGroup wordt er ook samengewerkt met het Huus van de Taol als streektaalorganisatie en met de gemeente Aa en Hunze, in 2011 de cultuurgemeente van Drenthe. Het beschikbare budget is door alle bezuinigingen flink teruggeschoefd, maar het project gaat hoe dan ook door. Egbert/Tom: 'Er is een grote drive bij iedereen om deze megaproductie -want dat is het- tot een succes te maken.'

Zie voor meer info en kaartverkoop:
www.dedrentsebluesopera.nl,
www.peergroup.nl

Bennie en Jenny

In het scenario staan twee totaal verschillende boerenfamilies tegenover en naast elkaar. Het traditionele gezin Bartels, sterk leunend op de lokale gemeenschap, met zoon Bennie als opvolger en het vooruitstrevende gezin Voorthuizen met dochter Jenny die na haar studie terugkomt en de boerderij omvormt tot een succesvol wellnesscentrum dat verder wil uitbreiden. Daar gebeurt een hoop omheen. Via Bennie en Jennyervaart het publiek waar boeren(families) allemaal mee te maken krijgen; van controles door de AID, ambtelijke regels en verordeningen, leningen die maar los niet willen komen, de rol van de voedselindustrie, maar ook de plaats in het dorp, sociale relaties, roddel en achterklap, etc.

Tom de Ket

Egbert Meijers,
foto Rudy Leukfeldt

Beeldontwerp voor de Drentse Bluesopera
Foto: Reyer Boxem, bewerking Sgaar Grafisch Ontwerp

Cultuurlijk Aa en Hunze: volop genieten!

Op donderdag 13 januari vond aan de oever van de Drentsche Aa in Schipborg de opening van het cultuurjaar plaats. Met een druk op de knop gaven burgemeester Eric van Oosterhout en gedeputeerde Rein Munniksma de start voor Cultuurlijk Aa en Hunze.

Ruim driehonderd gasten konden genieten van een voorproefje van het cultuurjaar. Er was een afwisselend programma met muziek, zang, theater en acrobatiek ondersteund door prachtige licht- en geluidseffecten. Gemeentedichter Egbert Hovenkamp dichtte de optredens aan elkaar. Het programma van Cultuurlijk Aa en Hunze is heel divers. Er is van alles te zien door heel Aa en Hunze, van grote toppers als de Drentse Bluesopera op de Hondsrug tot een kleiner optreden door een koor. Een programma waar iedereen volop van kan genieten! De voorbereidingen zijn in volle gang. Hieronder leest u de stand van zaken met betrekking tot enkele geplande evenementen.

Festival Groeten uit Grolloo – Stichting Groeten uit Grolloo (zie ook p. 14-15)
'Met Grolloo weer op de festivalagenda van Nederland'

Op 1 februari jl. zijn de eerste namen van het festival bekend gemaakt en ging de kaartverkoop van start. Een geweldig programma met o.a. John Mayall -40 jaar geleden was hij ook hier-, en Cuby & The Blizzards die de eerste editie afsluiten. De zaterdagmiddag wordt gevuld met bijzondere items op het gebied van literatuur, documentaires, interviews, etc.

De Drentse Bluesopera – PeerGroup
(zie ook pagina hiernaast)
Muziektheaterspektakel op de Hondsrug bij Gieten

Eind juli barst dit spektakel los op de Hondsrug bij Gieten. Naast professionele acteurs en muzikanten spelen er zo'n veertig figuranten uit de omgeving mee. Met de blues als leidraad vertelt De Drentse Bluesopera het verhaal van de jonge Drentse boer Bennie. Net als vele jonge boeren worstelt Bennie met de vraag of hij de boerderij moet voorzetten of er -moe van regelgeving en dwang tot grootschaligheid- de brui aan moet geven. Dan ontmoet hij Jenny, eigenaresse van het naburige wellnessresort De Hunzehof.

Week van de Amateurkunst - Kunst en Cultuur Drenthe
Wakker Aa en Hunze

In mei vindt de Week van de Amateurkunst (WAK) plaats onder de titel "WAK up". Amateurkunstenaars treden hierbij met een bijzondere activiteit naar buiten. Een kunstkroegentocht, gedichten via de intercom van de supermarkt, een kooroptreden bij de bakker? Niets is te gek. Aa en Hunze sluit hiermee aan bij het landelijk initiatief.

Op zaterdag 21 mei wordt Wak up feestelijk afgesloten in Gasselte, met optredens, ruimte voor straatparades, straattheater en dans. De Bond van Koren organiseert dezelfde dag in het kader van het WAK up het Popkorenfestival.

Ode aan de Aa - Stichting Promuze
Zo mooi meandert de muziek door het Drentse landschap!

De Ode aan de Aa is een openlucht-, licht- en muziektheatervoorstelling bij de Drentse Aa in Amen, met drie hoofdrolspelers: muziek/poëzie, natuur en licht. Toeschouwers worden meegenomen in een ervaring, gemaakt voor en spelend met de ruimtelijkheid en belevingswaarde van het landschap.

Walkyre echo's – Stichting Walkyre
Multimediaal danstheater op muziek van Pink Floyd

Vanaf 1 september 2011 zal in Eext een multimediaal spektakel plaatsvinden: 'Walkyre echo's'. De voorbereidingen (casting dansers, opzetten arrangementen met hotels en restaurants, ontwerpen kleding, technisch projectplan voor licht en geluid, etc.) zijn in volle gang. Vele sponsors zijn al gekoppeld aan het project en voor de vier avonden zijn al 500 kaartjes gereserveerd. Maar, er is plek voor 800 toeschouwers per avond! Dus wees welkom!

Websites
www.dedrentsebluesopera.nl
www.groetenuitgrolloo.nl
www.waknederland.nl
www.walkyre.nl

Evenementen

Een greep uit de evenementen van Cultuurlijk Aa en Hunze:

- 10 en 11 juni - Bluesfestival Groeten uit Grolloo, Grolloo / C+B Museum
- 18 juni - Literatuurfestival Zomerzinnen, Amen
- 8 t/m 10 juli - Oerol spoelt aan... in Schipborg, Schipborg
- 9 t/m 22 juli - Ode aan de Aa, Amerdiep
- 27 juli t/m 21 augustus - De Drentse Bluesopera, Gieten
- 1 t/m 4 september - Walkyre echo's, Eext

Cassandra den Hartog

Een compleet overzicht is te vinden op www.cultuurlijkaaenhunze.nl

Liedjesschrijver Egbert Meijers, hier bij de opening van het cultuurjaar, is nauw betrokken bij de Drentse Bluesopera en bij de Ode aan de Aa
Foto: GiAF, Annelies Neuteboom

Opening cultuurjaar
Foto: Peter Boter

Vuurspuwer tijdens opening cultuurjaar
Foto: GiAF, Henry Koops

De C aan de oever van de Drentsche Aa tijdens opening cultuurjaar
Foto: GiAF, Pauline Hellema

Cuby & The Blizzards, Groeten uit Grolloo
Foto: Rudy Leukfeldt

Voorzitter Carin Reinders blikt terug en vooruit

Provinciale Adviescommissie Cultuur bepleit meer onder- nemerschap in aanvragen

De Provinciale Adviescommissie Cultuur rondde in januari 2011 de eerste twee jaar van haar functioneren af. We hebben inmiddels een helder beeld van de culturele infrastructuur in de provincie Drenthe, het provinciale beleid en de context waarin wordt gewerkt. Het was een leerzaam en interessant 'inburgeringstraject' en als ik voor mezelf spreek, ben ik vooral aangenaam verrast door de grote diversiteit die ik aantrof en waarmee ik maar beperkt bekend was. Dat zegt iets over mijzelf, maar ook over de bescheidenheid én het uitdragen van het nieuws buiten de eigen grenzen van de Drentse producenten. Het mag nog steeds best iets brutaler!

De multidisciplinaire samenstelling van de commissie heeft veel voordelen opgeleverd in de afgelopen periode. Als voorzitter was ik als enige voor vier jaar benoemd. Vanuit die verantwoordelijkheid heb ik een evaluatie gemaakt over de afgelopen twee jaar én advies uitgebracht voor de komende twee jaar. In dat advies aan de gedeputeerde pleit ik voor een commissie die eveneens op alle terreinen van kunst en cultuur gedegen advies kan uitbrengen.

Vernieuwde 'afgeslankte' commissie
Continuïteit is van groot belang, maar in tijden van grote bezuinigingen heb ik uiteraard ook zorgvuldig gekeken naar mogelijkheden met een 'afgeslankte' commissie verder te gaan de komende periode. Naar mijn mening is er voldoende kennis, ervaring en inzicht in Drenthe om de commissie te verkleinen van negen naar zeven personen. Gedeputeerde Staten hebben inmiddels besloten om vijf commissieleden te herbenoemen. Eén commissielid is voor de periode van één jaar benoemd, omdat hij ook al vier jaren in een vorige adviescommissie participeerde. Dat betekent dat we na de zomer een vacature te vervullen hebben op het gebied van erfgoededucatie.

Behalve subsidieaanvragen hebben we de afgelopen jaren ook geïnvesteerd in kennismakingsgesprekken met producenten en organisaties op het gebied van kunst en cultuur. Ook werden vele evenementen, voorstellingen en tentoonstellingen bezocht om te zien en ervaren hoe de plannen gerealiseerd zijn. We wilden graag meer structuur in de aanvragen krijgen en hebben daarom een digitaal aanvraagformulier ontwikkeld. Dat formulier is het format waar alle aanvragers gebruik van gaan maken wat ons betreft.

Met de ambtenaren op het provinciehuis bestaat een goede en constructieve samenwerking. We hebben maar liefst drie ambtelijk secretarissen gehad in deze twee jaar, maar de continuïteit bleef, ondanks deze wisselingen van de 'wacht', gewaarborgd.

Keuzes maken De samenwerking met de cultuurgedeputeerden, met een warm kloppend hart voor Drentse kunst en cultuur, verloopt bijzonder prettig. Onze adviezen, zo merken we steeds, worden heel serieus genomen en in de meeste gevallen ook gevolgd. Dat bestuurders van tijd tot tijd hun eigen keuzes maken is volstrekt legitiem. Wij kregen in die incidentele afwijkingen een heldere toelichting.

Als provinciale overheid kun je vele 'bloemen laten bloeien', maar je kunt ook focussen en zo een aantal toppers daadwerkelijk tot grote hoogte laten komen

Behalve gevraagde adviezen kan de commissie ook ongevraagd advies geven. Dat hebben we eenmaal gedaan over natuur en kunst, een thema dat zich bij uitstek leent voor verdere uitwerking en ontwikkeling, een thema ook waarmee Drenthe zich (inter)nationaal prima kan profileren. Op een aantal terreinen zullen nadere prioriteiten en keuzes gemaakt moeten worden. Soms ontbrak er een heldere meerjarenvisie, bijvoorbeeld rond de podiumkunsten en het festivalbeleid. Hieraan wordt in de komende periode gewerkt. Nogal wat organisaties hebben moeite met het ontwikkelen van cultureel ondernemerschap. Men is goed in de inhoud, maar het vermarkten van de producten is -letterlijk- een heel ander verhaal. En ook op dat onderdeel moeten wij aanvragers beoordelen. Zeker in tijden van financiële schaarste is zo'n ondernemende houding van belang. Als provinciale overheid kun je vele 'bloemen laten bloeien', je kunt ook focussen en zo een aantal toppers daadwerkelijk tot grote hoogte laten komen.

Carin Reinders, foto Willem Jan Kleppe

Samenwerking is een woord dat regelmatig te lezen is in onze adviezen. Natuurlijk niet als doel op zichzelf, wel om synergie te realiseren en te leren van elkaars kennis en ervaring.

Behalve adviezen is ook monitoring van groot belang. Dit zal de komende twee jaar meer aandacht krijgen. Er is minder geld beschikbaar, dat vraagt om meer creativiteit en inventiviteit. Ik heb er alle vertrouwen in dat dit in ruime mate beschikbaar is in Drenthe.

Carin E.M. Reinders, voorzitter Adviescommissie Kunst en Cultuur

De Adviescommissie Cultuur van de provincie Drenthe kent per 1 januari 2011 een deels gewijzigde samenstelling. De commissie bestaat thans uit de volgende personen:

Carin Reinders, voorzitter (woont en werkt in Gelderland), Musea, BKV (Beeldende Kunst en Vormgeving), Archieven, Bibliotheken, Erfgoed, Educatie

Alex de Vries (woont en werkt in Noord- en Zuid-Holland), BKV, Landschapsarchitectuur, Erfgoed, Podiumkunsten

Jan Hein Daniëls (woont en werkt in Noord-Holland), Landschapsarchitectuur, Erfgoed, BKV

Joep van Ruiten (woont en werkt in Drenthe), Nieuwe media en letteren, Drentse cultuur, Podiumkunsten

Sandra Lange (woont en werkt in Overijssel), Podiumkunsten i.h.b. theater, Cultuureducatie, Jongerencultuur

Iris Offringa (woont en werkt in Drenthe), Podiumkunsten i.h.b. muziek, Jongerencultuur

Jimke Nicolai (woont sinds oktober 2010 in Friesland, werkt in Drenthe), Drentse cultuur en taal, Cultuureducatie

Toegekende incidentele subsidies in de laatste ronde van 2010, 1^e ronde van 2011

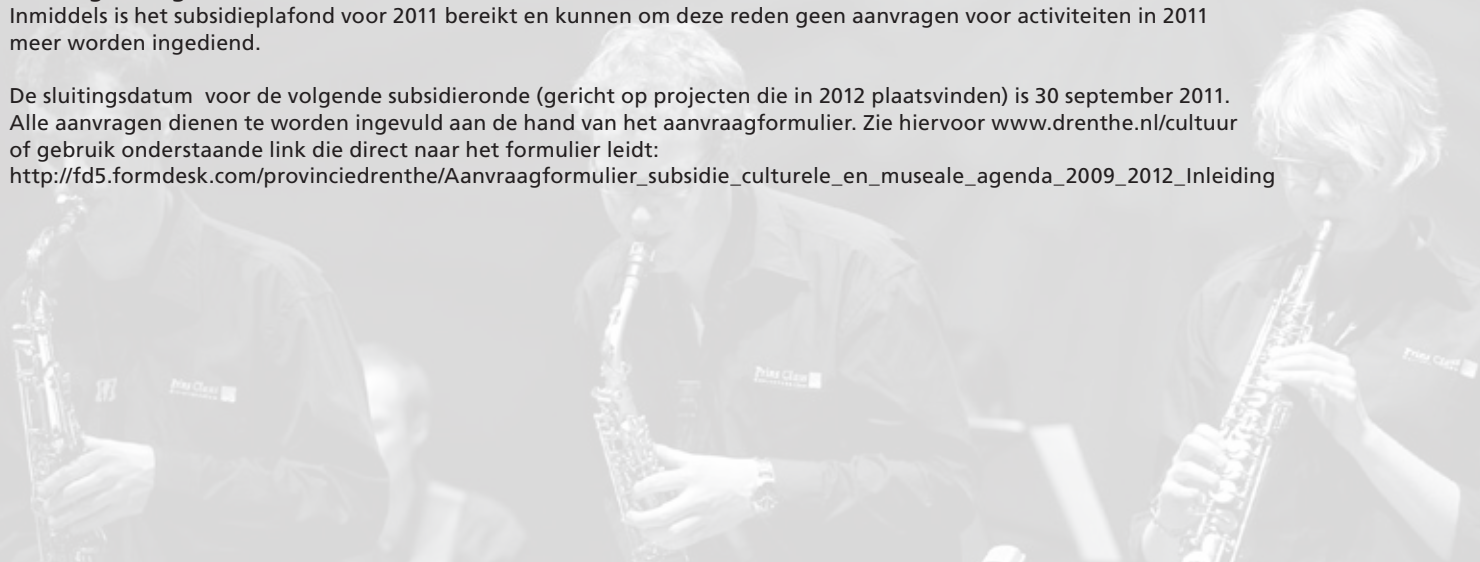
Aanvrager	Project	Bedrag
Aria Aperta	Openlucht Opera 2011	€ 25.000
Groeten uit Grolloo	Bluesfestival 2011	€35.000
Biblionet Drenthe	Literair Festival Zomerzinnen	€ 30.000
Huus van de Taol	Streektaalfestival ReuR	€ 26.513
St. Walkyre	Theatraal project Walkyre Echo's	€ 12.500
Huus van de Taol	Bluesopera	€ 12.500
St. Swing	You Play workshops	€ 6.000
Vluchtelingenwerk N-NL	Amateurkunstproject Bruine Bonen met Kebab	€ 6.000
Noordelijke Orkestrale Manoeuvres	Activiteiten van het Kamerfilharmonie der Aa	€ 12.000
Joseph Wresinski	Voorstelling Lazarus	€ 5.000
ZiRR	Programma 2011	€ 45.000
DJT De Reus	Programma 2011	€ 75.000
Theater Citadel	Programma 2011	€ 45.000
St. Natuurkunst	Grensland Natuurkunstwandeling	€ 17.500
St. Be-Wonder/Rood Paleis	Oral History project Memento-Edu	€ 25.000
Het Hek	Programma 2011	€ 25.000
Gevangenis museum	Kinderlijn De Vloek van Veenhuizen	€ 50.000
Axis Festival	Axis Festival 2011	€ 34.250
Peter de Grote Festival	Peter de Grote Festival 2012	€ 10.000
TOF Media	Educatie project 'Vroeger Dichtbij'	€ 20.000
Stichting 't Zwerk	Voorstelling 'Schattenberg'	€ 7.500
Podia Midden-Drenthe	Locatietheater voorstelling 'De Lawine'	€ 12.500
Theater Te Water	Programmering 2011	€ 32.000
DJT De Reus	Voorstelling 'De Laatste La'	€ 15.000
Stichting Beeldlijn	Documentaire 'De Noordelijke Figuratie'	€ 9.000
KNBLO i.s.m. Herinneringscentrum	Wandelpad het 'Westerborkpad'	€ 8.000

Aanvragen volgende subsidieronde

Inmiddels is het subsidieplafond voor 2011 bereikt en kunnen om deze reden geen aanvragen voor activiteiten in 2011 meer worden ingediend.

De sluitingsdatum voor de volgende subsidieronde (gericht op projecten die in 2012 plaatsvinden) is 30 september 2011. Alle aanvragen dienen te worden ingevuld aan de hand van het aanvraagformulier. Zie hiervoor www.drenthe.nl/cultuur of gebruik onderstaande link die direct naar het formulier leidt:

http://fd5.formdesk.com/provinciedrenthe/Aanvraagformulier_subsidie_culturele_en_museale_agenda_2009_2012_Inleiding

4 *aan Hein Klompmaker, directeur Hunebedcentrum, Borger* vragen

1. In de marketing en positionering van de provincie Drenthe spelen hunebedden en het hunebeddenlandschap een belangrijke rol. Bent u hier content mee? Wat kan beter?

'Hunebedden en het bijbehorende landschap zijn 'unique selling points' voor Drenthe. Dat betekent, dat we erg content zijn met de bijdrage, die we ook als Hunebedcentrum, leveren aan onze regionale identiteit. Als Drenten hebben we natuurlijk ook een nationale, een Europese en zelfs een globale identiteit. Door alle nieuwe en oude media zijn we op de hoogte en onderdeel van de wereld geworden. In die context is het juist belangrijk je eigen roots in de gaten te houden. Wat wij trachten bij te dragen is dat onze verre voorouders, die ons de hunebedden nalieten, een veel spannender en intelligenter leven leidden, dan veel mensen denken. Hunebedden zijn veel, heel veel meer dan een bult stenen en het Hunebedcentrum slaagt er in (onder anderen door een speelfilm en een musical) het verhaal van Drenthe bij mensen binnen te laten komen. Voor een deel gaat dat om mensen die nog nooit een museum hebben bezocht en dat waarschijnlijk ook niet van plan zijn. Ons verhaal dringt ook door via TV, diverse websites, het onderwijs en theater. Het is opmerkelijk en grappig

'De canon van de vaderlandse geschiedenis begint niet voor niets bij de Hunebedden'

dat we vandaag de dag meer mensen met ons verhaal bereiken buiten het museum dan erin, en dat zijn toch al zo'n 100.000 bezoekers per jaar. Voor de toekomst is het gevaar, dat we – wat van tijd tot tijd al is gebeurd – denken dat het hunebedverhaal nu wel bekend en verteld is. Dat we een beetje moe worden van onszelf. Constant bij de les blijven en constant vernieuwen is de opdracht voor het Hunebedcentrum. In 2010 kregen we voor onze basisfilosofie een Europese prijs. Mooi natuurlijk, maar geen reden om achterover te leunen.'

2. In de provinciale Cultuurnota wordt met enige regelmaat gesproken over 'Het verhaal van Drenthe' en dat vooral erfgoedinstellingen hiermee aan de slag moeten. Hoe belangrijk is dit 'Verhaal van Drenthe' voor het Hunebedcentrum en hoe geeft u hier (samen met anderen) invulling aan?

'Ik ben erg gelukkig met de provinciale cultuurnota. De beleidsdoelstellingen, die erin verwoord zijn, lijken me wijs, ambitieus en een grote sprong voorwaarts. Die nota is overigens wel ontstaan vóór de huidige crisis en daar zit wel een probleem. Hoe kunnen we deze ambities overeind houden in tijden van economische teruggang en grote maatschappelijke fenomenen als vergrijzing en krimp? De antwoorden moeten we naar mijn mening zoeken in minder bureaucratie en meer samenwer-

king en samenhang. Makkelijk gezegd natuurlijk, maar wij willen daarbij niet aan de zijlijn staan toekijken. Er kan een beroep op ons worden gedaan om hierin mee te denken. Zo kunnen we op tal van manieren de samenwerking versterken tussen recreatie, toerisme, landschapbeheer, monumenten, musea en overheden op de Hondsrug. Dat kan voor een niet onbelangrijk deel zonder de beurs te trekken. Over 'Hunebedhighway' is veel te doen geweest. Dat woord heb ik overigens niet bedacht, maar komt uit een provinciale publicatie. Het idee erachter is dat verhalen de motor kunnen zijn voor gebiedspromotie. We kunnen er uit binnen- en buitenland meer toeristen mee trekken, die een bijdrage leveren aan onze regionale economie. Daar hebben we allemaal wat aan.'

3. Kunt u één of twee concrete voorbeelden noemen die wat u betreft illustratief zijn voor de wijze waarop het Hunebedcentrum zich nu en in de toekomst inzet voor haar kerntaken?

‘Onze kerntaak is het verhaal van de Hunebedbouwers op een spannende en belevende manier aan zoveel mogelijk mensen te vertellen. Dat doen we onder andere door allianties aan te gaan met andere disciplines, andere wetenschappen en het onderwijs. De canon van de vaderlandse geschiedenis begint niet voor niets bij de Hunebedden. Wij zorgen voor nieuwe schoolplaten, filmpjes, verhalen en cursussen, zodat dat verhaal met veel elan kan worden verteld. De metafoor van de archeoloog, die eigenlijk een detective is, CSI Borger zeg maar, is heel vruchtbaar voor een meer integrale en interdisciplinaire aanpak. Op internationaal terrein hebben we de afgelopen paar jaar enorme vooruitgang geboekt. In 2009 organiseerden we de Borger Meetings met zeventien internationaal vermaarde archeologen uit zes verschillende landen. Vanaf 2011 participeren we in twee Europese projecten: één met elf verschillende partners uit zes landen en één met zes partners uit vier landen. Dat levert veel op en typeert de toegenomen internationale status van het Hunebedcentrum. Ondertussen verliezen we de regionale omgeving niet uit het oog. We participeren met volle inzet in het project Geopark (zie ook artikel op pagina 22). Om maar een paar voorbeelden te noemen.’

‘Als archeologen zijn wij eigenlijk detectives, zeg maar CSI Borger’

4. Wat ziet u als de belangrijkste uitdaging én bedreiging voor het Hunebedcentrum bij het realiseren van uw ambities in de komende vier jaar?

‘De belangrijkste uitdaging voor de toekomst is om goed overeind te blijven in te voorziene gure tijden. Nu verdienen we meer dan 80% van onze begroting jaarlijks zelf in. Een nog grotere zelfredzaamheid is nodig om de jaarlijkse bezuinigingen van de overheid het hoofd te bieden. Onze bezoekersaantallen zijn al vijf jaar hoog. Dat mag niet inzakken, want dan gaan we problemen krijgen. Bovendien is onze vaste tentoonstelling na vijf jaar toe aan een vernieuwing. We moeten de kwaliteit van het centrum, dat in de periode 2008-2010 maar liefst drie prijzen won, op peil houden.’

Het verhaal van Geopark de Hondsrug

Vele duizenden jaren was het Hondsruggebied een eenheid. In de jaren zestig en zeventig was de ANWB Hondsrugroute één van de meest bereden autoroutes van Nederland. De Hondsrug was een toeristisch begrip. Er verscheen nog een boekje in 1970 en daarna werd het langzaam stiller. Met het project Geopark de Hondsrug moet de identiteit van de Hondsrug opnieuw inhoud krijgen door het in beeld brengen van het Hondsrugverhaal.

Het doel van Geopark de Hondsrug is een duurzame toekomst opbouwen op basis van het gebiedsverhaal

Het begint bij de ijstijden, waarvan vooral de laatste twee van groot belang zijn geweest. De één-na-laatste is de Saale-ijstijd, 240.000 tot 130.000 jaar geleden. In die tijd lag er een kilometer dik ijspakket bovenop Drenthe, in de vorm van enorme gletsjers die in achtereenvolgende fasen kwamen en gingen. Deze gletsjers hebben het keileem met de vele keien in Drenthe achtergelaten. Na de Saale-ijstijd kwam er een warmere periode van ongeveer 10.000 jaar.

Diverse bewoners Drenthe werd in die tijd bevolkt door Neanderthalers, neushoorns en mammoeten. Na deze relatief korte periode, ontstond opnieuw een ijstijd. Het ijs bereikte Drenthe toen niet. Het land werd een soort winters Siberië, ijskoud, met harde winden en soms veel sneeuw in een kaal landschap. In deze tijd zijn de dekzanden in Drenthe, die bovenop het keileem liggen, afgezet. In het ijskoude kale landschap ontstonden zogenaamde pingo's (bolvormige heuveltjes). Ongeveer 12.000 jaar geleden eindigde de laatste ijstijd. Bovenop deze geologische ondergrond heeft de mens zijn eerste stappen gezet. De Hondsrug kent een menselijke geschiedenis van 5500 jaar. Hunebedbouwers, IJzertijdboeren, Bronstijdmensen, Middeleeuwse hande-

laren, Bommen Berend, soldaten van Napoleon, beroemde schilders en velen meer hebben de Hondsrug gemaakt tot wat het nu is. Nog altijd worden de activiteiten voor een groot deel door de geologische ondergrond bepaald; denk aan de landbouw, toerisme, natuur en waterwinning.

Ontwikkelen expedities en meer Met het project Geopark de Hondsrug wordt het Hondsruggebied opnieuw op de kaart gezet, met de ontstaansgeschiedenis in de ijstijden als basis. Het is de opzet om binnen drie jaar de status van Europees Geopark (onder auspiciën van UNESCO) te verkrijgen. In Nederland is op dit moment geen ander Geopark. Een groot stuk van Drenthe hoort dan bij een wereldwijd netwerk van unieke gebieden die een gezamenlijk doel hebben, namelijk een duurzame toekomst opbouwen op basis van het gebiedsverhaal.

Projectleider Harrie Wolters: 'Geologie en cultuurhistorie zijn nauw verweven. In het Hondsruggebied laten we die relatie zien door het ontwikkelen van diverse expedities waarin de verhalen van het gebied beleefd kunnen worden. Er zijn hier zo veel unieke monumenten en sporen uit het verleden. Het landschap barst van de verhalen. Bijna iedere heuvel, lijn, gebouw of andere herkenbare vorm in het landschap vertegenwoordigt een verhaal dat zich ergens in de afgelopen duizenden jaren heeft afgespeeld. Mooie voorbeelden zijn de Middeleeuwse karrensporen op het Balloërveld of het Kniphorstbos in het Nationaal Park Drentsche Aa.

Collega-projectleider Cathrien Posthumus vult aan: 'Maar het gaat ook om de bijzondere geschiedenis van de vestingsteden Coevorden en Groningen, de kunstenaars op de Hondsrug, de mythen en sagen. Het is een grote uitdaging om het erfgoed van het gebied zo toegankelijk te maken voor de bewoners en bezoekers van het gebied dat zij het ervaren als een groot avontuur.'

Cathrien Posthumus, projectleider Geopark de Hondsrug; meer informatie is te vinden op www.geoparkdehondsrug.eu

Op 1 januari 2011 is het Projectbureau Geopark de Hondsrug, onderdeel van het Drents Plateau, van start gegaan. Vanuit het Hunebedcentrum in Borger, midden op de Hondsrug, werken Harrie Wolters en Cathrien Posthumus aan de realisatie van dit ambitieuze project waarin meerdere partijen nauw samenwerken om de verhalen van het Hondsruggebied opnieuw neer te zetten. De ambitie is dat het Hondsruggebied onderdeel wordt van het Europees netwerk van Geoparken.

Wat is een Geopark?

In het jaar 2000 besloten organisaties uit vier Europese gebieden, waar geologie en cultuurhistorie uniek zijn, nauw te gaan samenwerken. Zij startten het Europees Geopark Netwerk, bestaande uit de Eifel in Duitsland (bijzonder vulkaanlandschap), het Griekse eiland Lesbos (versteend bos), de Haute Provence (geologische geschiedenis van 300 miljoen jaar) en het Spaanse Maestrazgo-gebied. Kern van de samenwerking is het ontwikkelen van een economische toekomstvisie op basis van de geologische geschiedenis, gekoppeld aan de cultuurhistorie, hedendaagse cultuur en natuur van het gebied. Inmiddels hebben ook andere gebieden in Europa zich bij dit netwerk aangesloten.

UNESCO steunde het initiatief en werkt sindsdien mee aan de ontwikkeling van het netwerk. In 2004 kwam ook China erbij, vanaf dat moment bestaat er naast het Europese netwerk een Wereld Geopark Netwerk. Intussen zijn er 41 Europese parken en 38 Wereldparken. De bedoeling is dat er over enkele jaren parken zijn op alle continenten. UNESCO wil dan dat de Geoparken een nieuwe officiële UNESCO-categorie worden, naast de Werelderfgoedlijst waar deze organisatie mede beroemd om is.

De interactieve tijdreiziger

Werken aan een nieuw publieksconcept: Drents Archief 3.0

Voor het Drents Archief staat de ontwikkeling van het publieksconcept *Drents Archief 3.0* in 2011 centraal. Er wordt hard gewerkt aan de verbouwplannen, digitalisering van archiefbronnen, onderzoek en samenstelling van mobiele routes en groepsprogramma's en ontwikkeling van het technische platform en de nieuwe website. Begin 2012 opent het Drents Archief 3.0 namelijk de deuren van een nieuw bezoekerscentrum en daarnaast wordt een innovatief systeem geïntroduceerd om de Drentse geschiedenis op een nieuwe manier te ervaren.

Je wandelt straks als tijdreiziger door Drenthe. Via het scherm van je mobiele telefoon volg je een route door Drenthe die verrijkt is met foto's, filmpjes en teksten die gekoppeld zijn aan de plaats waar je je bevindt. Je ziet niet alleen waar je bent maar je kunt ook horen, zien of lezen wat er op die plaats in het verleden is gebeurd.

Als tijdreiziger ben je niet alleen consument van *Drents Archief 3.0*, maar kun je zelf ook informatie toevoegen, bijvoorbeeld een foto die je ter plekke maakt. En wie dat wil, kan reageren op foto's en teksten en informatie met andere gebruikers delen. Daarmee is het systeem niet alleen mobiel, maar ook zeer interactief.

In het nieuwe bezoekerscentrum worden speciaal op maat gemaakte groepsprogramma's aangeboden. Een interactief spelprogramma over de geschiedenis van de eigen woonomgeving behoort tot de vele mogelijkheden. Het Drents Archief werkt hierin samen met het Drents Museum, Drents Plateau en het Drents Landschap.

Ongekende mogelijkheden Misschien heb je soms heimwee naar de Sixties. Een speciale route neemt je dan mee door het Assen van de jaren zestig, naar de tijd van de beatmuziek en de hippies. Meer zin in een combinatie van avontuur en hersenwerk? Doe mee aan de speurtocht naar de dader van een moord in de achttiende eeuw. Of kies een wandeling onder begeleiding van een mobiele archivaris langs bijzondere gebeurtenissen uit het Drentse verleden.

En misschien wel de mooiste mogelijkheid: stel je eigen route samen, bijvoorbeeld langs plaatsen die van belang zijn voor je eigen historie of de historie van je familie. De mogelijkheden van *Drents Archief 3.0* zijn bijna onuitputtelijk. Vanaf begin 2012 is het allemaal mogelijk!

Het publieksconcept *Drents Archief 3.0* is bedacht door ACT2 en wordt gefinancierd door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de Provincie Drenthe, Gemeente Assen en het Samenwerkings-

verband Noord Nederland - Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling.

Joke Wolff, Karlijn Donders,
Drents Archief, www.drentsarchief.nl

Unieke positie vooropleiding theater De Noorderlingen

Binnen het Nederlandse theaterbestel neemt theaterwerkplaats De Noorderlingen een unieke positie in. Al sinds de oprichting in 1984 zijn jonge acteurs uit Drenthe en Groningen ruim vertegenwoordigd op de landelijke toneelscholen, waar De Noorderlingen als een soort hofleverancier wordt beschouwd.

De Noorderlingen is een theaterwerkplaats voor jongeren tussen de 12 en 20 jaar en kent twee componenten:

- Lessen en trainingen voor een groep van ongeveer 45 middelbare scholieren, gegeven door zes docenten. Na een auditie en een half jaar Introductiegroep worden zij verdeeld over drie niveaugroepen en volgen zij twee keer in de week de avondvullende lessen van twee verschillende docenten. Tekst, beweging en dans, het losmaken van de fantasie, improvisatie en het werken op de vierkante millimeter zijn de ingrediënten die de docenten via hun lesmethodes inbrengen. In de herfst- en voorjaarsvakanties worden er workshops gegeven door professionele theatermakers.

Om de instroom te waarborgen vinden er twee keer per jaar audities plaats, waarbij scherp wordt gelet op het aanwezige talent en de ontwikkelingsmogelijkheden van de kandidaten. Ongeveer een derde van de spelers komt uit de stad Groningen, een derde uit de rest van de provincie Groningen en een derde uit de provincie Drenthe.

- De Productiegroep is het gezicht van De Noorderlingen. Jaarlijks wordt deze groep samengesteld uit de meest getalenteerde jongeren van De Noorderlingen, die met hun middelbare schooldiploma op zak, de ambitie hebben om van het theatervak hun beroep te maken. Onder regie van talentvolle en vaak jonge theatermakers, ontwikkelen zij ongeveer vier voorstellingen per seizoen.

De Noorderlingen weet zijn regionale en landelijke uitstraling steeds verder uit te bouwen met producties op festivals als Noorderzon, Jonge Harten en Oerol. Er wordt samengewerkt met regisseurs en theatermakers in een regionaal netwerk en opgetreden in Groningen, Drenthe, Friesland en Amsterdam. De voorstellingen van De Noorderlingen worden door recensenten en publiek in het algemeen goed gewaardeerd.

De Noorderlingen spelen *Wormen* De vier meiden van Productiegroep 2010-2011 gingen dit voorjaar de strijd aan met Jean Paul Sartre en met vleesgeworden theaterdivel Peter Gorissen (Vlaams regisseur). Hun grootste uitdaging lag in de enorme hoeveelheid diepzinnige tekst uit HUIS CLOS (Met gesloten deuren, 1945) die, uit het hoofd geleerd, voor het publiek begin maart in het Grand Theatre werd opgevoerd, waardoor Sartres hel 'werkelijkheid' werd.

Hans Schripsema, PR en publiciteit
www.denoorderlingen.nl

Cultuur Kort

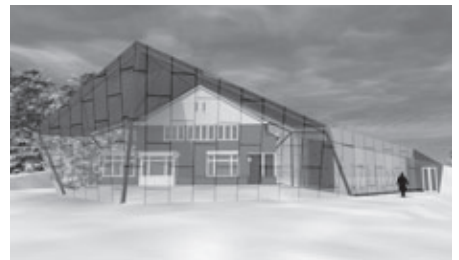
Herinneringscentrum Kamp Westerbork

€ 1,6 miljoen voor commandantwoning
Tijdens haar werkbezoek aan het Herinneringscentrum Kamp Westerbork op 17 januari jl., maakte de staatssecretaris van VWS, M. Veldhuijzen van Zanten bekend een subsidie van 1,6 miljoen toe te kennen voor het duurzaam behoud van de commandantwoning. Aansluitend presenteerde directeur Dirk Mulder het plan om hier 'op unieke wijze' invulling aan te geven.

In 1971 werden de laatste barakken afgebroken en leek kamp Westerbork van de aardbodem verdwenen. Maar juist het symbool van de naziterreur, de woning van de kampcommandant, bleef als enige bouwwerk overeind. Met de preservatie van dit historisch erfgoed wordt volgens Dirk Mulder de eerste stap gezet naar herinrichting van het kampterrein. 'In de

nabije toekomst willen we authentieke barakdelen terugplaatsen, terwijl onderzocht wordt of het mogelijk is een originele treinwagon te verkrijgen.'

Het behoud van de woning is een ambitieus project. Na de noodzakelijke restauratie zal de woning in een glazen paviljoen worden geplaatst. Een unieke constructie, die naast het pand ook ruimte zal geven voor culturele en educatieve activiteiten. Deze actuele zingeving maakt de woning volgens Mulder tot 'een levend monument' en geen verstild relict zoals anders het geval zou zijn. Het huis zelf zal overigens niet voor publiek toegankelijk zijn. 'Daarvoor is verbouwing nodig en dat willen we niet', pleit Mulder voor behoud van authenticiteit. 'Bovendien is het gepresenteerde plan een prachtig alternatief.'

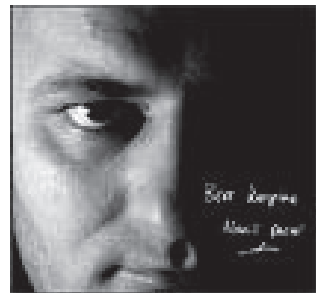

Huus van de Taol

Neie muziekmitwarker veur Huus van de Taol

De in Erm geboren Drèentse zanger Bert Kamping is benoemd tot parttime mitwarker streektaolmuziek bij het Huus van de Taol. Hij giet nei Drentstalig talent opsporeun. In de wereld van de streektaol en van de meziek is Bert Kamping gien onbekende. Hie is under andern initiatiefnimmer en projectleider van het streektaolfestival

!REUR!, dat in meert van dit jaor veur 't eerst organiseerd is. Maor hij is veul meer as allén maor organisator. An het conservatorium in Stad hef e twee studies succesvol ofrond: die van 'Docerend Musicus Lichte Muziek Zang' en die van 'Uitvoerend Musicus Lichte Muziek Zang' en boetendes hef e twee streektaolcd's oetbracht: *Nooit Daacht en Zuken*. De daarde is in de maak.

Drents Archief

Digitaal Loket Bewoningsgeschiedenis

Wie woonden er vroeger in ons dorp? Wie waren mijn voorouders en waar leefden ze? Binnenkort kunnen inwoners van alle Drentse gemeenten met deze vragen terecht bij het Digitaal Loket Bewoningsgeschiedenis. Via dit loket zijn straks meer dan 5,3 miljoen Drenten te vinden. Hun persoonsgegevens zijn in de 19de eeuw en in het begin van de 20ste eeuw geregistreerd in de akten van de Burgerlijke Stand en de Bevolkingsregisters. Elke gemeente krijgt zijn eigen loket: een makkelijk doorzoekbare website die niet alleen persoonsnamen bevat, maar ook de afbeeldingen van alle originele akten en registers. Daarin is nog meer informatie te vinden zodat het verleden van familie of woonplaats voor burgers toegankelijk wordt gemaakt. Het Digitaal Loket Bewoningsgeschiedenis is een initiatief van het Drents Archief en wordt financieel mogelijk gemaakt door het Drents Archief, de provincie Drenthe en elf Drentse gemeenten.

Het notitieboekje van Hauptmann Specht

In de laatste chaotische oorlogsdagen, opgejaagd door geallieerde troepen, houdt de Duitse officier Otto Specht een notitieboekje bij. Het in 2008 ontdekte boekje werpt licht op het denken en doen van de Duitsers in de laatste dagen van de Tweede Wereldoorlog in Drenthe. Bronnen over de aftocht van de Duitsers, geschreven vanuit het standpunt van de verliezende partij, zijn een zeldzaamheid. Het notitieboekje van Hauptmann Otto Specht is daarom van grote waarde. Het boekje, dat bewaard wordt in het Drents Archief, is nu getranscribeerd en vertaald. De publicatie *Aftocht en bevrijding. Het notitieboekje van Hauptmann Specht* wordt op 18 april gepresenteerd.

Gevangenis museum Veenhuizen

Augmented Reality Tour Veenhuizen
Meer beleven dan er in werkelijkheid is? Dat is augmented reality. Via beelden en geluiden op de smartphone is het mogelijk ter plekke te zien hoe het er vroeger was. In het heden kunt u, via uw smartphone, het verleden ter plaatse aan de huidige realiteit toevoegen. Het Gevangenis museum beheert een schat aan oude foto's, verhalen, filmpjes, plattegronden en objecten, die getuigen van het uitzonderlijke verleden van Veenhuizen. Het museum ontwikkelt op dit moment een augmented reality tour, die het mogelijk maakt om op verschillende locaties buiten de muren van

het museum deze schatten te bekijken en beluisteren. Zo kunt u het verleden van het voormalige justitiedorp ter plekke beleven en doorgronden. Een bijzondere ervaring! Alle historische foto's, kaarten en objecten zijn ook te zien in de bijbehorende tentoonstelling over de opmerkelijke geschiedenis van Veenhuizen. De augmented reality tour wordt op 24 juni gelanceerd; de bijbehorende tentoonstelling is te zien van 25 juni t/m 30 oktober.

Bajesdag Veenhuizen

Hoe ziet een cel eruit? Wat doen gedetineerden de hele dag, werken ze ook? Hoe wordt de orde in de gevangenis gehandhaafd? Hoe worden gedetineerden vervoerd? En hoe is het als je na het uitzitten van je straf weer terugkomt in de maatschappij? Het antwoord op deze en andere vragen wordt gegeven tijdens de Bajesdag Veenhuizen; een nieuw, jaarlijks evenement dat het Gevangenis museum organiseert in samenwerking met de Dienst Justitiële Inrichtingen Veenhuizen en de Dienst Vervoer & Ondersteuning. Op de Bajesdag kun je onder meer een kijkje nemen in het arbeidscomplex van

gevangenis Esserheem, in de nieuwste cellenbus - met maar liefst 28 cellen - stappen en je laten besnuffelen door een drugshond en praten met ex-gedetineerden. Ook voor kinderen is er van alles te beleven; zij mogen bijvoorbeeld de ME van de gevangenis bekogelen en een ritje in een cellenbus maken! De Bajesdag vindt plaats op zaterdag 21 mei.

Biblionet

2010 positief jaar voor Drentse bibliotheken

De Drentse bibliotheken sluiten het jaar 2010 af met overwegend positieve cijfers. Het ledental op 1 januari 2011 bedroeg 154.769, waarmee nu 31,5 % van de Drentse bevolking lid is van de bibliotheek. Landelijk ligt dit percentage op circa 25%. De uitleencijfers laten gemiddeld een stabiel beeld zien. Het per 1 januari 2009 ingevoerde all-in tarief werpt hiermee zijn vruchten af.

Winkelconcept en selfservice scoren

Het blijkt dat een nieuwe huisvesting en/of invoering van het winkelconcept en selfservice grote aantrekkingskracht hebben op bezoekers. Zo kan de bibliotheek in Nieuw-Buinen de eerste maand na de verhuizing naar het nieuwe MFA Noorderbreedte, waarbij ook op selfservice wordt overgegaan, al 55 nieuwe leden inschrijven. Ook een succes is de onbemande bibliotheek in de Asser wijk Kloosterveen, die er kort na de start al 250 nieuwe leden bij heeft. In de gemeente Emmen gaan in het voorjaar van 2010 twee gloednieuwe bibliobussen de weg op, aantrekkelijk ingericht volgens de nieuw huisstijl van de Drentse bibliotheken. Het gebruik van deze bussen stijgt met ruim vijf procent.

Sterke stijging digitaal gebruik

In oktober gaan de volledig vernieuwde en aantrekkelijk vormgegeven websites van de Drentse bibliotheken de lucht in (www.bibliothekendrenthe.nl). Het digitale bezoek aan de bibliotheken stijgt daarmee in het vierde kwartaal met 34%. Dat betekent 17.000 bezoeken per maand méér dan in de

eerste negen maanden van het jaar! In totaal scoren de bibliotheeksites in 2010 ongeveer 750.000 bezoekers. Steeds meer klanten ontdekken het gemak van het thuis reserveren en verlengen van de uitleentermijn.

Naast de nieuwe bibliotheeksites lanceren de Drentse bibliotheken in 2010 de Cursuswijzer Drenthe (www.cursuswijzerdrenthe.nl) en het toeristisch internetplatform <http://lontdek.drenthe.nl>.

Alle bibliotheken in Nederland tellen bij elkaar circa vier miljoen leden (circa 25% van de totale bevolking), de helft onder de 18, van wie 90 procent onder de 10. Contributie verschilt per gemeente, maar zit tussen de 20 en 60 euro. Boeken lenen kost daarna meestal niks, soms tot 25 cent per boek. Kinderen zijn nu nog gratis lid. Twee miljoen volwassen Nederlanders zijn lid van de bieb, vooral jonge ouders en vrouwen tussen de 45 en 60 jaar. Volgens de Vereniging Openbare Bibliotheken zijn er nog eens twee miljoen 'grijze leners' die meelenen op de pasjes van hun kinderen of partner.

Tweede Kunst en Cultuur Gala Drenthe

Tangarine en KiK winnaars Culturele prijzen 2011

Tijdens het Kunst en Cultuur Gala Drenthe op woensdagavond 16 maart in Schouwburg Ogterop zijn voor de tweede keer de Drentse culturele prijzen uitgereikt. De prijzen zijn een aanvulling op de tweejaarlijkse Culturele Prijs van Drenthe en geven een beeld van de diverse initiatieven die het Drentse culturele veld rijk is. Grote winnaars dit jaar zijn het singer-songwriter duo Tangarine (Drentse Talentprijs) en KiK - Kunst in Kolderveen (Aanmoedigingsprijs). Architect Eddy Verbeek won de Drentse Innovatieprijs.

Talentprijs voor Tangarine Tangarine bestaat uit de tweelingbroers Sander en Arnout Brinks. Ze componeren hun materiaal zelf en laten zich daarbij inspireren door muziek van ver voor hun geboorte (1983). Invloeden van Simon & Garfunkel, Al Stewart, The Beatles en Bob Dylan zijn duidelijk hoorbaar. Tangarine speelt daarbij met een bijzondere melancholie. Het duo valt op door de verzorgde

Drenthe. Zij zoekt kunstenaars met provincieoverstijgende karakters en kwaliteiten. Hierdoor ontstaat variatie en diepgang waarmee KiK zich onderscheidt. Ingeborg Sturre, voorzitter van KiK: *'Voor ons is de prijs een erkenning van de projecten en activiteiten die in 2010 zijn georganiseerd. Het is tevens een impuls voor verdere samenwerking in Drenthe. De plannen voor het komend jaar zijn in volle gang.'*

producten verwerkt. Een intiem buitentheater is onderdeel van het paviljoen.

De jury kent de prijs toe onder de voorwaarde dat de architect, in overleg met het bestuur de haalbaarheid en publieke aantrekkingskracht van het plan nader onderzoekt en onderbouwt.

Juryselectie In elke categorie kunnen particulieren, organisaties en overheden kandidaten nomineren. Drie Drentse jury's beoordelen alle inzendingen en leggen in elke categorie drie genomineerden voor aan de landelijke jury. Deze bestaat uit: Ryclef Rienstra - directeur VandenEnde Foundation, Jurienne Ossewold - directeur The Creative Media Consultancy, Hans Haerkens - VNO/NCW, Henk Scholten -

arrangementen en hun productiviteit. In een periode van bijna drie jaar bracht Tangarine vier albums uit, waaronder het recente *Wintersongs: The December sessions* (november 2010). De jury noemt Tangarine bijzonder getalenteerd, professioneel, consistent, eigen en oprecht. Tangarine krijgt de Talentprijs voor hun constante kwaliteit in meerstemmige samenzang en sterke melodieën. In combinatie met de styling in kleding, kapsel, fotografie en decor, biedt dit volgens de jury goede kansen op een landelijke doorbraak. Sander en Arnout over de lovende woorden van de jury: *'Deze prijs is een hele eer, omdat Drenthe onze thuisbasis is. Vanuit hier schrijven, produceren en creëren we onze muziek. De prijs is daar een bekroning van. We zijn altijd bezig met nieuwe projecten, deze prijs stimuleert ons daarmee door te gaan.'*

KiK winnaar Aanmoedigingsprijs

KiK - Kunst in Kolderveen is gevestigd in de voormalige zuivelfabriek 'De Venen' in Kolderveen. Hedendaagse nationale en internationale kunstenaars worden op basis van een projectvoorstel uitgenodigd voor deelname aan het 'Artist in Residence' (AIR) programma. De verbinding tussen de locatie en de kunstenaars is ongewoon en leidt tot verrassende resultaten. KiK levert volgens de jury een belangrijke culturele prestatie in

Innovatieprijs gekoppeld aan de Nabershof in Emmen De Saksische boerderij de Nabershof in Emmen was dit jaar inzet van de Drentse Innovatieprijs. Sinds vorig jaar zoekt Stichting Emmens Erfgoed Nabershof naar mogelijkheden om de exploitatie van de oudste boerderij in Emmen rendabel te maken. Het traditionele museale karakter wordt daarbij losgelaten. Ontwerpers, architecten en kunstenaars uit het hele land zijn gevraagd met ideeën te komen om die doelstelling mogelijk te maken. Architect Eddy Verbeek uit Amsterdam kwam volgens de jury met het meest opvallende idee. Hij verbindt in zijn plan educatie, cultuur en culinaire activiteiten. Vlakbij de boerderij situeert hij een nieuw paviljoen met een educatiecentrum en een kindvriendelijk kwaliteitsrestaurant dat streekeigen

directeur Theater Instituut Nederland en Sicko Heldoorn - burgemeester van de gemeente Assen.

We noemen graag ook de overige genomineerden dit jaar voor de diverse prijzen. Voor de Talentprijs waren dat: Nederpopband Asman en beeldend kunstenaar Ellen de Jongh. Voor de Aanmoedigingsprijs: Drents Jeugdtheatergezelschap De Reus en ZomerZinnen. En voor de Innovatieprijs: Kostijn Koning en vier studenten van de Hogeschool Van Hall Larenstein.

Aranka Oosting, Pers en PR K&C Drenthe

Het juryrapport en foto's (door Sijtze Veldema) van de prijsuitreiking zijn te vinden op www.kcdr.nl

'Drentse zwerfkeien, mooier materiaal is er niet. Zoveel ingetogen kleuren, vormen en formaten van Scandinavisch graniet, keihard, overal in het Drentse land aanwezig. Het heeft iets noorderlijks, het past bij de mensen en bij het landschap, ik vind er eindeloos inspiratie in.' Aan het woord is beeldhouwer Derk den Boer, geboren Drent, getogen Groninger, druk bezig met de realisatie van een bijzonder kunstwerk in Yde, gemeente Tynaarlo. In de vorm van een gebroken cirkel en een labyrint van zwerfkeien markeert hij hier de vindplaats van het meisje van Yde.

Tynaarlo heeft er een markant ijkpunt bij

Derk den Boer's Markering van de vindplaats van het meisje van Yde

We spreken elkaar medio februari, op de dag dat draglines en grote vrachtwagens 's morgens zijn begonnen met het afgraven van de plek waar het kunstwerk komt. Er wordt hard gewerkt om alles klaar te krijgen vóór 21 april, de onthullingsdatum.

'Dit kunstwerk moet aanzetten tot bezinning en reflectie. Je voelt zo wat er op deze plaats is gebeurd'

Een kunstwerk moet passen in de omgeving *Hoe kwam hij op het idee voor dit werk?* Derk den Boer: 'Struinend door Drenthe, kom ik af en toe op gemeentewerven en depots waar van alles binnenkomt. In Tynaarlo stuitte ik zo in 2006 op een paar honderd zwerfkeien, van zeer uiteenlopende formaten, waar geen verdere plannen voor waren. Ze kwamen uit de dorpen rond Tynaarlo en waren daar weggehaald in het kader van een groenbeheeractie van de gemeente. De stenen nodigden uit er een modern werk van te maken. Het vinden van een goede, markante plek is daarin essentieel. Het moet passen, er moet verbinding zijn tussen het kunstwerk en de omgeving waarin het geplaatst wordt. In overleg met de wethouder van cultuur ontstond toen het idee om het te koppelen aan de vindplaats van het meisje van Yde, het bekendste cultuurhistorisch fenomeen van de gemeente Tynaarlo. Dat sprak mij meteen aan en dat zijn we gaan uitwerken. Het heeft daarna nog een tijd geduurd, o.a. omdat de werkelijke vindplaats van het meisje van Yde 150 meter terug bleek te liggen. Het definitieve ontwerp bestaat uit een gebroken cirkelvorm die de drie verschillende landschappen die hier bij elkaar komen, verbindt: groot-schalig akkerland in de oorspronkelijke es, kleine weiltes in een stroomlandschap met bomen en een jong aangeplant bosje.

Bezinningsplek Driekwart van de cirkel loopt over het land en door een bosje en

is daarin herkenbaar aan een rondlopend spoor van takken. Eén kwart van de cirkel omvat het labyrint met de zwerfstenen. Aan de uiteinden komen enkele grote stenen als een soort markers. Er loopt hier straks o.a. een nieuw aangelegd fietspad middendoor de cirkel. Dit is dan een mooie rustplek, waar men desgewenst op de grote stenen even kan bijkomen. De ruimte wordt verder gevuld met een labyrint van zwerfkeien die van bovenaf gezien een boom voorstellen. Bezoekers lopen erdoorheen en worden naar het midden getrokken waar ze uitkomen bij een grote zwerfsteen. In deze steen worden drie gekleurde elementen, in bijzondere kleuren blauw, rood en groen ingelegd. Dit is zeg maar de ziel van het kunstwerk. Die gekleurde elementen laten je als het ware in het hart van de steen kijken en daarmee ook naar het meisje van Yde en haar leven/verhaal. Ik hoop er een moment van bezinning en reflectie mee te creëren, dat je voelt wat er op deze plaats is gebeurd. De plek wordt zo beleefbaar.'

Op één steen komt straks een tekst die uitnodigt het labyrint te beteden, met ernaast een informatiebord. Het maakproces van het kunstwerk wordt ook op film vastgelegd. Mogelijk dat een trailer hiervan later in het

Drents Museum te zien is, naast het beeld van het meisje van Yde. Dan is de cirkel rond.

Zie ook: www.derkdeboer.nl

Het meisje van Yde is een veenlijk, gevonden in 1897 in Yde, Drenthe. Ze leefde in de 1e eeuw na Christus, was ongeveer 16 jaar oud en is destijds door geweld om het leven gekomen. In 1993 is een reconstructie gemaakt van haar hoofd; sindsdien is zij in het Drents Museum te bezichtigen.

Nieuwe mijlpaal in ontwikkeling Veenhuizen Opening Maallust en Klein Soestdijk

Op 12 april opende prof. Mr. Pieter van Vollenhoven in Veenhuizen tijdens een bijzondere bijeenkomst twee gerenoveerde monumentale complexen. Maallust, het voormalige agrarische bedrijf met o.a. een melkfabriek en graanmaalderij huisvest nu een bierbrouwerij, winkel, kaasmakerij en een outdoorcentrum. En Klein Soestdijk, de voormalige directeurswoning van Justitie, krijgt een bestemming op het gebied van wonen, werken/horeca en bed & breakfast. Stichting Het Drentse Landschap gaat beide complexen beheren.

De opening volgt op de bekendmaking, begin april, dat de Nederlandse regering de Koloniën van Weldadigheid in Veenhuizen en Frederiksoord op de voorlopige Nederlandse lijst UNESCO Werelderfgoed heeft geplaatst (zie artikel op p.2). Het gaat kortom goed met de ontwikkeling van Veenhuizen. Aan Rein Munniksmā, cultuurgedeputeerde van de provincie Drenthe vroegen we hoe goed.

U benadrukt de publiek/private samenwerking, maar hoe moet dat in tijden van bezuinigingen? 'Dat zal dat nog niet zo makkelijk zijn, maar toch ligt hier de crux. Ik hoop en verwacht dat vooral van kleinschalige, duurzame economische initiatieven impulsen uitgaan. De opening vandaag van die oude, prachtig gerenoveerde gebouwen, met bedrijven die helemaal van deze tijd zijn is daar een goed voorbeeld

Veenhuizen krijgt stap voor stap een nieuwe toekomst

Als u de ontwikkeling van Veenhuizen op een schaal van 0-100 moet plaatsen waar staan we dan nu?

'Nou, dan zitten we rond de 70%. We hebben de afgelopen tien jaar gezamenlijk een boost weten te geven om dit gebied met veel achterstallig onderhoud, want dat was het, opnieuw op de kaart te zetten. We moeten nu niet verslappen en alert blijven om ook die laatste 30% invulling te geven. En met "we" bedoel ik dan Rijk, provincie, gemeenten en private partijen.'

van, net zoals in 2009 het Sanatorium-complex waar nu een rugklinik inzit en een mooi restaurant.

Toch blijft voor Veenhuizen de aanwezigheid van Justitie, in de vorm van gevangenisopvang, ook van groot belang. We hebben in Veenhuizen voorzieningen en capaciteit die we hier ook op de langere termijn graag optimaal voor willen blijven benutten. We hebben daar wel enige zorg over en zullen hier als provincie goed op moeten blijven letten.'

Colofon CultuurMagneet is een uitgave van de provincie Drenthe en verschijnt drie keer per jaar.
Aan dit nummer werkten mee Vej Adler, Derk den Boer, Abel Darwinkel, Karlijn Donders, Cassandra den Hartog, Frank Heijster, Bertus van der Hof, Myriam Jansen, Tom de Ket, Johan Kleine, Hein Klompmaker, Daniëlle Lokin, Egbert Meyers, Pam Miedema, Wouter Meijering, Harry Muskee, Brigitte Niemeijer, Aranka Oosting, Cathrien Posthumus, Olav Reijers, Carin Reinders, Hans Schripsema, Monique Verheugt, Joke Wolff, Harrie Wolters
Redactieforum Vej Adler (Gevangenis museum Veenhuizen), Sonja van der Meer (Het Drentse Landschap), Aranka Oosting (Kunst en Cultuur Drenthe), Liesbeth Simon (Drents Plateau)
Eindredactie, interviews en productie MiC - Meesters in Communicatie - Frank Heijster, Gerrit Kamstra
Grafische verzorging Docucentrum provincie Drenthe
Omslagfoto Beeldontwerp voor de Drentse Bluesopera, foto Reyer Boxem, bewerking Sgaar Grafisch Ontwerp
Redactie-adres Provincie Drenthe | Afdeling SEO, team Cultuur | Postbus 122 | 9400 AC Assen | cultuurmagneet@drenthe.nl. Een pdf-versie van dit nummer is te vinden op www.provincie.drenthe.nl/thema/cultuur
 CultuurMagneet nummer 7 verschijnt in juni 2011

Foto's: Helga Wening van Raan